

Tạp chí

Làng nghề Việt Nam

ISSN 2734 9810

CƠ QUAN TRUNG ƯƠNG HIỆP HỘI LÀNG NGHỀ VIỆT NAM - TIẾNG NÓI CỦA CÁC LÀNG NGHỀ, NGHỆ NHÂN CẢ NƯỚC

langngheviet.com.vn

Số 11
(140)

2023

THÔNG BÁO

MỜI QUẢNG CÁO TRÊN TẠP CHÍ LÀNG NGHỀ VIỆT NAM

Tạp chí Làng nghề Việt Nam, cơ quan Trung ương của Hiệp Hội Làng nghề Việt Nam, tiếng nói của các làng nghề, nghệ nhân, hội viên, doanh nghiệp làng nghề cả nước.

- Tạp chí Làng nghề Việt Nam phát hành tháng 4 số vào thứ 6 hàng tuần trên phạm vi toàn quốc ;
- Tạp chí Điện tử Làng nghề Việt Nam (<https://langngheviet.com.vn/>);
- Chuyên trang OCOP Việt Nam bằng tiếng Việt và tiếng Anh phát hành vào ngày 28 hàng tháng;
- Chuyên trang Điện tử OCOP Việt Nam (<https://ocopvietnam.com.vn/>).

Tạp chí Làng nghề Việt Nam kính mời quý cơ quan đơn vị, doanh nghiệp, làng nghề, nghệ nhân có nhu cầu truyền thông, quảng bá trên Tạp chí, chuyên trang bản in và điện tử, Quảng bá trên trang truyền thông mạng xã hội của Tạp chí như: Yoube, Zalo, Facebook, Tiktok....

Hình thức:

- Đăng bài quảng bá, giới thiệu hình ảnh sản phẩm làng nghề, sản phẩm OCOP của nghệ nhân, thợ giỏi, doanh nghiệp.
- Quảng cáo thương hiệu: Logo, banner, video, clip ...
- Sự kiện truyền thông.

Ban Biên tập

Mọi chi tiết xin liên hệ:

Tòa soạn: 46 Tầng Bạt Hồ, phường Phạm Đình Hồ, quận Hai Bà Trưng, Hà Nội

Email: tapchilangnghevietnam@gmail.com

Điện thoại: 024.3869.2173 - 0378421184

TẠP CHÍ LÀNG NGHỀ VIỆT NAM TUYỂN PHÓNG VIÊN

Tạp chí Làng nghề Việt Nam, cơ quan Trung ương của Hiệp Hội Làng nghề Việt Nam, tiếng nói của các làng nghề, nghệ nhân, hội viên, doanh nghiệp làng nghề cả nước.

- Tạp chí Làng nghề Việt Nam phát hành tháng 4 số vào thứ 6 hàng tuần trên phạm vi toàn quốc ;
- Tạp chí Điện tử Làng nghề Việt Nam (<https://langngheviet.com.vn/>);
- Chuyên trang OCOP Việt Nam bằng tiếng Việt và tiếng Anh phát hành vào ngày 28 hàng tháng;
- Chuyên trang Điện tử OCOP Việt Nam (<https://ocopvietnam.com.vn/>).

Căn cứ nhu cầu công tác, Tạp chí làng nghề Việt Nam tuyển phóng viên và chuyên viên, trưởng/phó phòng làm việc tại Hà Nội và các tỉnh với tiêu chuẩn như sau:

1 - VỊ TRÍ TUYỂN DỤNG:

- 06 Phóng viên Tạp chí in và Tạp chí điện tử
- 06 Chuyên viên Truyền thông – Sự kiện
- 01 Lãnh đạo phòng Truyền thông

2- ĐIỀU KIỆN DỰ TUYỂN:

+ Vị trí phóng viên:

- Tốt nghiệp đại học, cao đẳng trở lên (chuyên ngành báo chí, ngữ văn, kinh tế, tài chính, luật, ngoại ngữ...); Tuổi từ 21 tuổi đến 41 tuổi.
- Có kỹ năng sử dụng phương tiện, thiết bị công nghệ và các phần mềm phục vụ quá trình tác nghiệp (chụp ảnh, quay video và dựng video Clip, thành thạo làm việc trên máy tính...).
- Có kỹ năng viết báo, nhiệt tình, trách nhiệm; Có khả năng làm việc theo nhóm.

+ Vị trí chuyên viên sự kiện-truyền thông

- Tốt nghiệp Đại học, cao đẳng trở lên thuộc ngành: Truyền thông, Marketing, Thương mại, Ngoại thương, Báo chí, Quản trị

kinh doanh và các ngành khác liên quan...

- Sử dụng thành thạo ứng dụng tin học phục vụ tác nghiệp.
- Có khả năng xây dựng kế hoạch truyền thông- quảng cáo, tổ chức sự kiện, làm việc nhóm.

+ Vị trí Trưởng phòng Truyền thông – Quảng cáo (làm việc tại Hà Nội):

Tốt nghiệp Đại học hoặc cao đẳng trở lên, chứng chỉ đào tạo chuyên về Báo chí; Quản trị kinh doanh, Kinh tế; Sale, Marketing, tổ chức sự kiện... Đã kinh qua vị trí lãnh đạo từ cấp phòng, ưu tiên các ứng viên đã có kinh nghiệm làm báo chí, quảng cáo, truyền thông ; có kỹ năng kết nối, tập hợp, đoàn kết và làm việc nhóm...

+ Hồ sơ nộp trực tiếp về:

Tạp chí Làng nghề Việt Nam
+ Địa chỉ: 46 Tầng Bạt Hồ, phường Phạm Đình Hồ, quận Hai Bà Trưng, Hà Nội.

-Thời gian nhận hồ sơ từ ngày 15/2/2023 đến ngày 30/3/2023.

- Liên hệ: Mr. Điểm 0904951111 hoặc 024.3869.2173 trong giờ hành chính.

- Không nhận hồ sơ qua Email.

- Không trả lại hồ sơ khi không trúng tuyển.

Ban Biên tập

Làng nghề Việt Nam

TẠP CHÍ CỦA CƠ QUAN TRUNG ƯƠNG HIỆP HỘI LÀNG NGHỀ VIỆT NAM
TIẾNG NÓI CỦA CÁC LÀNG NGHỀ, NGHỆ NHÂN CẢ NƯỚC

Trong số này

- ⑥ ĐƯA ĐẤT ĐAI THÀNH NGUỒN LỰC PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP, NÔNG THÔN
- ⑦ BAN HÀNH BỘ TIÊU CHÍ VÀ QUY TRÌNH ĐÁNH GIÁ PHÂN HẠNG SẢN PHẨM OCOP
- ⑧ XÂY DỰNG THƯƠNG HIỆU SẢN PHẨM LÀNG NGHỀ
- ⑩ NHỮNG NỮ NGHỆ NHÂN KHÁT VỌNG ĐƯA SẢN PHẨM VƯỜN CAO, BAY XA
- ⑬ ĐẮK NÔNG: PHÁT HUY DI SẢN NGHỀ DỆT THỔ CẨM
- ⑱ ĐÔNG QUANG ĐẨY NHANH TIẾN ĐỘ VỀ ĐÍCH NÔNG THÔN MỚI NÂNG CAO
- ⑳ GIA LÂM TƯƠNG BỪNG KHAI MẠC LỄ HỘI ĐỀN, CHÙA BÀ TẮM

Tổng Biên tập: Nhà báo Nguyễn Văn Vũ

* HỘI ĐỒNG CỐ VẤN:

- Chủ tịch Hiệp hội LNVN Lưu Duy Dần
- CGCC Vũ Quốc Tuấn
- CGCC Phạm Chi Lan
- GS - TSKH Nguyễn Văn Thâm
- GS-TSKH Lê Hồng Lý
- GS - TS Nguyễn Văn Nội
- PGS- TS Đỗ Quang Huy
- PGS - TS Nguyễn Xuân Huấn
- TS. Nguyễn Như Chinh

* Thư ký Tòa soạn: Nhà báo **Đài Thanh** * Họp xã: **Doãn Ngọc**

*Tòa soạn: Tầng 2 - Số 46 phố Tăng Bạt Hổ, phường Phạm Đình Hồ, quận Hai Bà Trưng, TP. Hà Nội.

ĐT: 024.3869.2173 * Fax: 024.3869.2174
Email: tapchilangnghevietnam@gmail.com
Website: langngheviet.com.vn

* Văn phòng Đông Bắc bộ tại Quảng Ninh
Địa chỉ: Số nhà 51 A khu biệt thự San hô liên kề, P. Hùng Thắng, TP. Hạ Long, Quảng Ninh.
Hotline: 0973190328 | Email: nguyenthanhngaqn@gmail.com

* Văn phòng đại diện tại miền Trung tại TP. Đà Nẵng

Địa chỉ: Số 06, Nguyễn Mậu Tài, phường Hòa Xuân, quận Cẩm Lệ, TP. Đà Nẵng

Email: vanphongmienTrung.tbv@gmail.com | Hotline: 0905600999

* Văn phòng Đại diện miền Nam tại TP.HCM

Địa chỉ: A4.09, Tầng 4, Tòa nhà Sky Center, số 5B Phố Quang, phường 2, quận Tân Bình, TP.HCM

Email: vpmn.langngheviet@gmail.com Hotline: 0975874949

*Giấy phép hoạt động báo chí: Số 79/GP-BộTTTT cấp ngày 27/2/2020 của Bộ Thông tin và Truyền thông

In tại: Công ty TNHH một thành viên Nhà xuất bản Văn hóa Dân tộc.

Ảnh bìa 1: Sản phẩm của làng thủ công đình của làng Đông Cứu, Thường Tín, Hà Nội.

Phát hành thứ 6 hàng tuần trên toàn quốc

Giá: 10.000 đồng

GIÁM ĐỐC SỞ NỘI VỤ ĐƯỢC BẦU GIỮ CHỨC PHÓ CHỦ TỊCH UBND TP HÀ NỘI

Đài Thanh

Sáng 10-3, bà Vũ Thu Hà, giám đốc Sở Nội vụ, đã được HĐND TP Hà Nội bầu làm tân phó chủ tịch UBND TP nhiệm kỳ 2021 - 2026.

Bà Vũ Thu Hà, 51 tuổi, được bầu làm Phó chủ tịch UBND TP Hà Nội nhiệm kỳ 2021-2026 tại kỳ họp thứ 11 HĐND thành phố, sáng 10/3.

Bà Vũ Thu Hà quê Hà Nội, là thạc sĩ Quản trị kinh doanh, cử nhân Luật, cử nhân Sư phạm toán. Bà từng làm giáo viên trường THCS Ái Mộ, huyện Gia Lâm, sau đó đảm nhiệm nhiều vị trí tại quận Long Biên, giữ chức Giám đốc Sở Nội vụ từ năm 2019 đến nay.

Trước khi được bầu làm phó chủ tịch UBND TP Hà Nội, bà Hà từng có thời gian dài công tác tại quận Long Biên với các cương vị phó chánh văn phòng HĐND-UBND, trưởng Phòng Nội vụ, phó chủ tịch, chủ tịch UBND quận Long Biên. Sau đó, bà được bổ nhiệm làm giám đốc Sở Nội vụ từ năm 2019 đến nay.

Bí thư Thành ủy Hà Nội Đinh Tiến Dũng (trái) và Chủ tịch HĐND T.P Nguyễn Ngọc Tuấn tặng hoa, chúc mừng tân Phó chủ tịch UBND Vũ Thu Hà.

Bà Hà dự kiến phụ trách văn hóa - xã hội gồm: Khoa học và công nghệ; lao động, dạy nghề, việc làm và các vấn đề xã hội; phòng, chống tệ nạn xã hội; văn hóa thể dục, thể thao; y tế, dân số, gia đình và trẻ em.

Như vậy, cùng với việc bầu bổ sung bà Vũ Thu Hà, UBND TP Hà Nội

hiện có chủ tịch là ông Trần Sỹ Thanh và 6 phó chủ tịch. Năm phó chủ tịch UBND TP khác là các ông Dương Quốc Tuấn, Hà Minh Hải, Nguyễn Trọng Đông, Nguyễn Mạnh Quyền và ông Lê Hồng Sơn (nguyên thứ trưởng Bộ Tư pháp được luân chuyển từ năm 2014). Bà Hà là nữ phó chủ tịch duy nhất trong 6 người.

HỖ TRỢ PHÁP LÝ CHO DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA

Bộ Công Thương sẽ đẩy mạnh hoạt động cung cấp thông tin pháp luật cho doanh nghiệp; tiếp nhận vướng mắc và giải đáp pháp luật cho doanh nghiệp.

Mục đích của Kế hoạch nhằm thống nhất trong công tác chỉ đạo, điều hành, triển khai và phối hợp thực hiện có hiệu quả các hoạt động hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp nhỏ và vừa thuộc quản lý ngành Công Thương.

Đồng thời, đẩy mạnh hoạt động cung cấp thông tin pháp luật cho doanh nghiệp; tư vấn pháp luật cho doanh nghiệp; tiếp nhận vướng mắc và giải đáp pháp luật cho doanh nghiệp.

Bên cạnh đó, đẩy mạnh các hoạt động tuyên truyền, phổ biến, tập huấn, bồi dưỡng kiến thức pháp luật

cho doanh nghiệp thông qua đó giúp doanh nghiệp nắm bắt kịp thời, đầy đủ các quy định pháp luật trong lĩnh vực Nhà nước của Bộ Công Thương, tạo hành lang pháp lý an toàn, hiệu quả cho hoạt động và phát triển của doanh nghiệp theo quy định của Hiến pháp và pháp luật.

Hình thức, nội dung hỗ trợ pháp lý trọng tâm cho doanh nghiệp nhỏ và vừa năm 2023, gồm: cung cấp thông tin; tư vấn pháp luật cho doanh nghiệp nhỏ và vừa; tiếp nhận vướng mắc và giải đáp pháp luật cho doanh nghiệp; tuyên truyền, phổ biến, tập huấn, bồi dưỡng kiến thức pháp luật.

Theo Kế hoạch, các hoạt động, lĩnh vực ưu tiên hỗ trợ pháp lý cho doanh nghiệp nhỏ và vừa năm 2023 của Bộ

Công Thương là cung cấp thông tin cho doanh nghiệp; công nhận và công bố mạng lưới tư vấn viên pháp luật ngành Công Thương.

Tiếp nhận, nghiên cứu các kiến nghị của doanh nghiệp, đề xuất sửa đổi, bổ sung ban hành mới hoặc trình cấp có thẩm quyền xem xét, quyết định việc sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành mới các văn bản quy phạm pháp luật.

Phối hợp với Bộ Tư pháp triển khai các hoạt động hỗ trợ pháp lý liên ngành cho doanh nghiệp nhỏ và vừa tại Chương trình hỗ trợ pháp lý liên ngành cho doanh nghiệp nhỏ và vừa giai đoạn 2021-2025 ban hành kèm theo Quyết định số 81/QĐ-TTg ngày 19/01/2021 của Thủ tướng Chính phủ.

Hơn 500 doanh nghiệp đạt chứng nhận hàng Việt Nam chất lượng cao

Chi Mai

Hơn 500 doanh nghiệp đạt chứng nhận hàng Việt Nam chất lượng cao do người tiêu dùng bình chọn, trong đó có 32 doanh nghiệp đạt danh hiệu này suốt 27 năm liên tiếp và 41 doanh nghiệp lần đầu được bình chọn.

Ngày 9/3, tại TP Hồ Chí Minh, Hội doanh nghiệp Hàng Việt Nam chất lượng cao (HVNCLC) tổ chức buổi Họp báo Công bố doanh nghiệp đạt chứng nhận Hàng Việt Nam chất lượng cao 2023.

Theo đó, 519 doanh nghiệp đạt chứng nhận HVNCLC do người tiêu dùng bình chọn, trong đó có 32 doanh nghiệp đạt danh hiệu này suốt 27 năm liên tiếp và 41 doanh nghiệp lần đầu được bình chọn.

Lễ công bố Hàng Việt Nam Chất Lượng Cao 2023 do người tiêu dùng bình chọn với chủ đề: "27 năm HVNCLC – Hành trình đến nền kinh tế Xanh" diễn ra vào chiều tối ngày 14/3/2023, tại Hội trường Thống Nhất, số 135 đường Nam Kỳ Khởi Nghĩa, TP Hồ Chí Minh. Trong khuôn khổ buổi lễ còn diễn ra Triển lãm gian hàng "Kinh tế xanh".

Bước qua năm thứ 27, Chương trình HVNCLC do người tiêu dùng bình chọn tiếp tục phát huy những giá trị bền vững vốn có như: trở thành Chương trình xúc tiến trọng điểm của TP Hồ Chí Minh; Tạo động lực thúc đẩy và cổ vũ hiệu quả nhất cuộc vận động "Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam" của Bộ Chính trị; Tạo động lực thúc đẩy các doanh nghiệp nâng chất sản phẩm, phát triển thương hiệu, tăng lợi thế cạnh tranh, phát triển bền vững; Là cầu nối sản phẩm của doanh nghiệp với hệ thống các nhà bán lẻ

Toàn cảnh Họp báo.

trong và ngoài nước; Bảo vệ quyền lợi chính đáng của người tiêu dùng.

Cuộc khảo sát người tiêu dùng bình chọn HVNCLC 2023 do Hội doanh nghiệp HVNCLC chủ trì thực hiện từ tháng 09/2022. Kết quả ghi nhận hơn 61.000 lượt bình chọn từ cuộc khảo sát trực tiếp các điểm bán, khảo sát trực tiếp người tiêu dùng, khảo sát trực tuyến thu thập ý kiến đánh giá, bình chọn của người tiêu dùng trên phạm vi toàn quốc.

Bước sang giai đoạn 2, Hội doanh nghiệp HVNCLC đã tiến hành kiểm tra, xác minh, đối chiếu, trong đó có việc tiếp nhận hồ sơ minh bạch của doanh nghiệp gửi thư tới các cơ quan chức năng quản lý nhà nước tại địa phương liên quan để ghi nhận thông tin chính thức về tuân thủ pháp luật kinh doanh của doanh nghiệp liên quan tới chất lượng, môi trường, sử dụng lao động, bảo vệ quyền lợi Người tiêu dùng.... Sau hơn một tháng Ban tổ chức tiếp nhận ý kiến

đánh giá từ 99 sở ngành thuộc 36 tỉnh thành phản hồi thông tin ...

Thông tin từ cuộc khảo sát cho thấy, nhóm doanh nghiệp mới đạt tỷ lệ bầu chọn lần đầu là các doanh nghiệp có mạng lưới phân phối khá tốt, tập trung hơn vào doanh nghiệp thực phẩm, cung ứng các sản phẩm tiêu biểu trên thị trường. Ngành hàng có số doanh nghiệp đạt đủ tỷ lệ bình chọn là ngành thực phẩm khô, đồ ăn liền; kế đến là ngành nước chấm, gia vị; ngành đạt tỷ lệ bình chọn thấp nhất là ngành dụng cụ làm đẹp.

Theo bà Vũ Kim Hạnh – Chủ tịch Hội doanh nghiệp HVNCLC, sau dịch COVID-19, ý thức về việc nâng cao sức khỏe của người tiêu dùng ngày càng cao. Thực phẩm sạch, an toàn và được kiểm chứng đạt các tiêu chuẩn chất lượng hoặc đạt chứng nhận hữu cơ đang là lựa chọn hàng đầu của nhiều gia đình. Một số người tiêu dùng còn sẵn sàng chi trả tăng thêm cho sản phẩm có các ưu điểm vượt trội như truy xuất được nguồn gốc, đạt các tiêu chuẩn chất lượng hay thân thiện môi trường - "nhãn xanh"...

Quy định mới của EU về dư lượng hóa chất trong nông sản, thực phẩm

LAM GIANG

Theo Bộ Công Thương, ngày 3-3, Ủy ban Châu Âu (EC) ban hành quy định mới số (EU) 2023/466 sửa đổi Phụ lục II, III và V của Quy định (EC) số 396/2005 của Nghị viện và của Hội đồng Châu Âu liên quan đến mức dư lượng tối đa (MRL) đối với hoạt chất isoxaben, novaluron và tetraconazole trong hoặc trên một nông sản, thực phẩm.

Cụ thể, quy định áp dụng với các nhóm rau, củ, quả tươi và đông lạnh; nhóm các loại hạt, điều, cà phê, chè, nhóm sản phẩm gia vị, ngũ cốc, hạt có dầu và sản phẩm động vật trên cạn, thịt các loại, trứng sữa, mật ong...

Theo đó, mức dư lượng tối đa các hoạt chất trên các loại sản phẩm khác nhau từ 0,01 mg/kg. Tuy nhiên, Liên minh châu Âu (EU) cũng đưa ra mức quy định dư lượng tối đa của một trong các hoạt chất trên từ 0,05 mg/kg, 0,07 mg/kg, thậm chí 1,5 mg/kg trong các nhóm sản phẩm như: Rau, củ rau gia vị, thịt và nội tạng động vật. Quy định này sẽ có hiệu lực vào ngày 26-9 tới.

Cũng theo Bộ Công Thương, cùng ngày 3-3, Ủy ban Châu Âu đã ban hành Quy định số (EU) 2023/465 sửa đổi Quy định (EC) số 1881/2006 liên quan đến mức dư lượng asen tối đa trong một số loại thực phẩm. Cụ thể, quy định áp dụng mức dư lượng ascen tối đa đối với sản phẩm gạo, các sản phẩm chế biến từ gạo, thực phẩm dinh dưỡng trẻ em, nước hoa quả, sản phẩm hoa quả cô đặc, muối. Ngưỡng dư lượng ascen tối đa dao động từ 0,01 đến 0,15 mg/kg sản phẩm.

Quy định này áp dụng trực tiếp trên tất cả các thành viên Liên minh châu Âu (EU) và có hiệu lực từ ngày 26-3 tới.

EU vừa ban hành quy định mới về dư lượng hóa chất trên nông sản, thực phẩm.

ĐƯA ĐẤT ĐAI THÀNH NGUỒN LỰC PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP, NÔNG THÔN

NGỌC QUỲNH

Quang cảnh hội nghị lấy ý kiến về dự thảo Luật Đất đai (sửa đổi).

Chiều 9-3, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tổ chức hội nghị lấy ý kiến đại diện các đơn vị trực thuộc bộ, doanh nghiệp về dự thảo Luật Đất đai (sửa đổi).

Phát biểu tại hội nghị, Thứ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Nguyễn Hoàng Hiệp đề nghị các đại biểu tham dự tập trung thảo luận một số vấn đề chính liên quan đến ngành Nông nghiệp và Phát triển nông thôn với 5 nhóm vấn đề: Luật Đất đai sửa đổi sẽ tác động tới các luật chuyên ngành của ngành Nông nghiệp và Phát triển nông thôn hiện nay ra sao; chế độ quản lý, sử dụng đất nông nghiệp, đặc biệt là đất lúa; đất dành cho khoa học - công nghệ trong nông nghiệp (các viện, trường); vấn đề sử dụng đất đa mục đích; vị trí, vai trò của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và ngành Nông nghiệp đối với công tác tham gia quản lý về đất đai.

Thứ trưởng Nguyễn Hoàng Hiệp nhấn mạnh yêu cầu xây dựng Luật Đất đai (sửa đổi) lần này cần tiếp tục đưa đất đai trở thành nguồn lực, động lực quan trọng để xây

dựng ngành nông nghiệp, nông thôn phát triển bền vững.

Về phía các doanh nghiệp, ông Trần Mạnh Báo, Chủ tịch Hội đồng quản trị, Công ty cổ phần Tập đoàn Giống cây trồng Thái Bình (Thai Binh Seed) đề nghị các quy định trong Luật Đất đai (sửa đổi) phải bảo đảm giữ được đất trồng cây lương thực, giữ được rừng, đặc biệt bảo vệ tối đa đất lúa; khuyến khích tập trung, tích tụ đất đai, hạn điền phù hợp để tạo điều kiện thuận lợi cho ngành Nông nghiệp phát triển bền vững.

Về vấn đề quỹ đất dành cho nghiên cứu khoa học - công nghệ trong nông nghiệp, ông Trần Mạnh Báo đề nghị, các quy định nên khuyến khích, tạo điều kiện thuận lợi để doanh nghiệp có thể đầu tư vào nghiên cứu khoa học - công nghệ. Thời hạn sử dụng đất, thuê đất phải phù hợp để doanh nghiệp, người dân yên tâm đầu tư sản xuất nông nghiệp. Việc này vừa góp phần quan trọng trong tổ chức sản xuất nông nghiệp hàng hóa, vừa là cơ sở để phân công lao động trong nông nghiệp, nông thôn, phát huy tiềm năng đất đai nhằm nâng cao hiệu quả sản xuất, cải thiện đời sống nông dân và thay đổi diện mạo nông thôn mới.

BAN HÀNH BỘ TIÊU CHÍ VÀ QUY TRÌNH ĐÁNH GIÁ PHÂN HẠNG SẢN PHẨM OCOP

Sau hơn 4 năm triển khai, Chương trình OCOP đã lan tỏa mạnh mẽ, được triển khai đồng bộ, rộng khắp ở tất cả 63/63 tỉnh, thành phố, huy động sự vào cuộc của các cấp, ngành từ Trung ương đến cơ sở, trở thành một giải pháp được ưu tiên trong phát triển kinh tế nông thôn, gắn với xây dựng nông thôn mới ở tất cả các địa phương.

Chương trình góp phần chuyển đổi từ sản xuất nông nghiệp nhỏ lẻ sang sản xuất theo hướng liên kết chuỗi giá trị, theo tiêu chuẩn, quy chuẩn, có truy xuất nguồn gốc và theo nhu cầu thị trường; khơi dậy tiềm năng đất đai, sản vật, lợi thế so sánh, đặc biệt là các giá trị văn hóa vùng, miền để hình thành các sản phẩm OCOP tích hợp "đa giá trị", gắn kết giữa phát triển nông nghiệp với dịch vụ, du lịch.

Thông qua chương trình OCOP, nhiều địa phương đã phát triển các ngành nghề nông thôn, đặc biệt là bảo tồn và phát triển nhiều làng nghề truyền thống; hình thành nhiều sản phẩm OCOP gắn với vai trò như một "đại sứ" chuyển tải những câu chuyện sản phẩm mang tính nhân văn của vùng, miền.

Tuy nhiên, theo Văn phòng Điều phối Nông thôn mới Trung ương, trong quá trình triển khai, Bộ tiêu chí OCOP giai đoạn 2018 - 2020 đã bộc lộ một số tồn tại, hạn chế, cụ thể: Bộ tiêu chí sản phẩm OCOP chưa bao hàm đầy đủ các sản phẩm theo 6 nhóm.

Một số tiêu chí chưa phản ánh đầy đủ những vấn đề cần quan tâm, để cập gắn với định hướng, tiếp cận của sản phẩm OCOP, khó thực hiện trong quá trình triển khai; cơ cấu điểm của một số tiêu chí chưa phù hợp với định hướng và yêu cầu của Chương trình OCOP.

Trên cơ sở đó, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã tham

Văn phòng Điều phối nông thôn mới Trung ương vừa thông tin cập nhật về Bộ tiêu chí và quy trình đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP. Theo đó, Bộ tiêu chí OCOP giai đoạn 2021 - 2025 chỉ điều chỉnh, bổ sung những yêu cầu nhằm phù hợp với mục tiêu phát triển Chương trình OCOP và đáp ứng yêu cầu thực tiễn ở các địa phương.

Bộ tiêu chí OCOP giai đoạn 2021 - 2025 điều chỉnh, bổ sung thêm 3 bộ sản phẩm.

mưu, trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 148/QĐ-TTg ngày 24/2/2023 ban hành Bộ tiêu chí và quy trình đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP, thay thế Quyết định số 1048/QĐ-TTg ngày 21/8/2019.

Bộ tiêu chí OCOP giai đoạn 2021 - 2025 điều chỉnh, bổ sung những yêu cầu nhằm phù hợp với mục tiêu phát triển Chương trình OCOP và đáp ứng yêu cầu thực tiễn ở các địa phương. Cụ thể, bổ sung thêm 3 bộ sản phẩm thuộc nhóm sản phẩm sinh vật cảnh, gồm: Hoa, cây cảnh và động vật cảnh; gộp nhóm sản phẩm về sản phẩm lưu niệm, nội thất, trang trí thành Bộ sản phẩm thủ công mỹ nghệ; bổ sung một số sản phẩm như: Mật ong, tinh dầu,...

Về cấu trúc các nội dung đánh giá sản phẩm OCOP, điều chỉnh lại cơ cấu điểm giữa 3 phần, thành 40-25-35. Cụ thể: Sản phẩm và sức mạnh cộng đồng 40 điểm; khả năng tiếp thị 25 điểm, và chất lượng sản phẩm 35 điểm (cơ cấu theo Quyết định số 1048/QĐ-TTg là 35-25-40).

Đồng thời bổ sung một số tiêu chí mới nhằm nâng cao chất lượng, giá trị và khai thác các giá trị văn hóa của sản phẩm OCOP, khuyến khích sự tham gia của phụ nữ, đồng bào dân tộc thiểu số, như: Sở hữu trí tuệ, tài liệu hướng dẫn sử dụng sản phẩm; điểm khuyến khích cho chủ thể là nữ/đồng bào dân tộc thiểu số... nhằm phù hợp với định hướng, chiến lược phát triển nông nghiệp, nông thôn bền vững đến năm 2030, tầm nhìn 2045.

Về quy trình đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP, quy định về hồ sơ đăng ký đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP được sửa đổi theo hướng giảm bớt các biểu mẫu, như: Phiếu đăng ký sản phẩm tham gia Chương trình; phương án sản xuất kinh doanh,...

Đặc biệt, đánh giá, công nhận sản phẩm OCOP sẽ phân cấp cho UBND cấp huyện đánh giá và công nhận sản phẩm OCOP đạt 3 sao; UBND cấp tỉnh đánh giá và công nhận sản phẩm OCOP đạt 4 sao; Trung ương đánh giá và công nhận sản phẩm OCOP đạt 5 sao (OCOP cấp quốc gia).

XÂY DỰNG THƯƠNG HIỆU SẢN PHẨM LÀNG NGHỀ

Thái Hồng Nhung

Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu Phát triển thương hiệu Làng nghề

Việc phát triển các làng nghề truyền thống tại các vùng nông thôn trên cả nước đã đạt được nhiều kết quả đáng khích lệ, góp phần khôi phục lại sản xuất những làng nghề đã bị mai một, phát triển mạnh những làng nghề đang còn tồn tại.

Từ các hoạt động xúc tiến thương mại, quảng bá hiệu quả đã duy trì và tăng số hộ sản xuất, số lao động tại các làng nghề để đáp ứng sản lượng, sản phẩm phục vụ cho nhu cầu tiêu dùng và xuất khẩu. Việc quảng bá, phát triển và xây dựng thương hiệu các làng nghề còn mang lại nhiều lợi ích về mặt xã hội, giúp tạo thêm nhiều chỗ làm việc mới, giảm bớt tình trạng thất nghiệp ở khu vực nông thôn, tạo điều kiện cho các hộ gia đình và người lao động nông thôn tăng thu nhập ổn định và cải thiện đời sống.

Tuy nhiên, vấn đề đầu ra, thương hiệu, quảng bá sản phẩm chưa được bài bản là vấn đề chung của các làng nghề nói chung và ngành thủ công mỹ nghệ nói riêng. Hiện nay, một số làng nghề đã đăng ký nhãn hiệu tập thể nhưng chưa khai thác hiệu quả trong quá trình phát triển. Bản thân các nghệ nhân, hộ gia đình, doanh nghiệp tại làng nghề phải nhận thức được tầm quan trọng của việc xây dựng bộ phận nhận diện và đăng ký bảo hộ thương hiệu cho cơ sở.

Theo thống kê của Bộ NN&PTNT, hiện cả nước có trên 5.400 làng nghề, góp tỷ trọng lớn trong 1,7 tỷ USD tổng kim ngạch xuất khẩu của ngành thủ công mỹ nghệ mỗi năm. Trong những năm qua, các địa phương đã tạo ra nhiều cơ chế khuyến khích DN, cơ sở sản xuất tại làng nghề phát triển.

Trong bối cảnh đất nước đổi mới và ngày càng hội nhập sâu rộng với nền kinh tế thế giới, Đảng và Nhà nước luôn dành sự quan tâm lớn cho phát triển nông nghiệp, nông thôn nhằm thu hẹp khoảng cách phát triển giữa khu vực thành thị với khu vực nông thôn, đồng thời thực hiện thắng lợi sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Việc thực thi các Hiệp định thương mại tự do (FTA) như EVFTA, CPTPP, RCEP... đang mở ra nhiều cơ hội xuất khẩu cho sản phẩm thủ công mỹ nghệ, nhất là tại thị trường có sức tiêu thụ lớn bậc nhất thế giới như châu Âu. Tuy nhiên, đến nay mặc dù các FTA đã đi vào thực thi nhiều năm, nhưng làng nghề Việt vẫn chưa tận dụng được các cơ hội. Trong bối cảnh hội nhập kinh tế quốc tế ngày càng sâu rộng, nhãn hiệu là cách để các làng nghề thể hiện sức mạnh của thương hiệu, tạo điều kiện xuất khẩu sản phẩm ra nhiều quốc gia trên thế giới.

Chúng ta cần nhận diện một số thuật ngữ để hiểu rõ cần làm gì để "Xây dựng thương hiệu" cho mỗi cá nhân, cơ sở, tổ chức hoạt động trong lĩnh vực làng nghề.

Xây dựng thương hiệu là gì?

Thương hiệu là một cái tên, thuật ngữ, thiết kế, tượng hoặc tính năng nào khác nhằm xác định hàng hóa, dịch vụ của người bán này khác biệt so với hàng hóa, dịch vụ của người bán khác (Theo Hiệp hội Marketing Hoa Kỳ).

Ngoài ra, bạn có thể coi thương hiệu là ý tưởng hay hình ảnh xuất hiện trong đầu mọi người khi họ nghĩ về các sản phẩm, dịch vụ và hoạt động cụ thể của một đơn vị kể cả về mặt lý trí và cảm xúc.

Thế nào là Xây dựng thương hiệu?

Xây dựng thương hiệu là quá trình gắn cho tổ chức, công ty, sản phẩm hoặc dịch vụ cụ thể một ý nghĩa, đặc điểm nhất định bằng cách tạo dựng và định hình một thương hiệu trong tâm trí người tiêu dùng. Đây là một chiến lược được thiết kế bởi chính các doanh nghiệp để giúp mọi người nhanh chóng nhận diện và trải nghiệm thương hiệu của họ. Hơn nữa, việc xây dựng thương hiệu tốt là một trong những cách lôi kéo khách hàng lựa chọn và sử dụng sản phẩm hay dịch vụ của mình. Mục tiêu của việc xây dựng thương hiệu là thu hút và giữ chân khách hàng trung thành cũng như các cổ đông bằng cách cung cấp một sản phẩm tương ứng với những gì thương hiệu đã hứa hẹn.

Các bước để xây dựng thương hiệu:

- Định vị thương hiệu: Định vị chính là xác định vị trí thương hiệu trên thị trường trong tâm trí của người tiêu dùng. Để thương hiệu có một chỗ đứng trên thị trường thì các doanh nghiệp cần phải quan tâm đến những đặc điểm khi xây dựng thương hiệu như: tên thương hiệu

- hiệu, hình ảnh, tiêu chuẩn dịch vụ, chất lượng sản phẩm, bao bì và cách thức thể hiện.

- Sự đồng nhất: Đây được coi như mục tiêu mà mỗi đơn vị mong muốn khi bắt đầu xây dựng thương hiệu. Sự đồng nhất được xem như kim chỉ nam định hướng cho đơn vị cũng như khẳng định giá trị sâu sắc hơn cho thương hiệu của mình. Sự đồng nhất còn là điều mà mỗi thương hiệu hướng tới, là định mức chuẩn mực lâu dài và phát triển nhận diện.

- Truyền thông và tương tác: Khi chúng ta đã xây dựng được một thương hiệu ổn định thì lúc này cần phải có các công cụ truyền thông hỗ trợ để độ phủ sóng của nó được lan rộng hơn. Việc lựa chọn kênh truyền thông phụ thuộc vào khách hàng

mục tiêu mà doanh nghiệp hướng đến. Đặc biệt sử dụng việc truyền thông trên mạng xã hội ngày càng phổ biến bởi mật độ người dùng cao.

- Câu chuyện xây dựng thương hiệu: Việc có một câu chuyện để nói đến thương hiệu của bạn chắc chắn sẽ khiến công chúng phải tò mò cũng như muốn tìm hiểu hơn nữa về thương hiệu của bạn. Chính vì thế khi đưa câu chuyện vào xây dựng thương hiệu giúp nó có nội dung và chiều sâu.

- Tuyên bố giá trị: Hãy tự đặt câu hỏi: Nhân hiệu của mình đặc sắc hơn nhân hiệu của đối thủ cạnh tranh ở điểm nào? Nhân hiệu của mình tạo ra giá trị gì cho khách hàng? Lợi thế cạnh tranh của nhân

hiệu đó là gì? Những tuyên bố giá trị của bạn có thể làm như các giá trị lợi ích riêng biệt mà chỉ sản phẩm của bạn.

Phải xây dựng thương hiệu

Mỗi việc mà chúng ta làm đều phải có mục đích, ngay cả việc xây dựng thương hiệu cũng vậy. Có rất nhiều lý do để chúng ta phải xây dựng thương hiệu trong đó nổi bật với 6 đặc điểm:

Quá trình xây dựng thương hiệu giúp đơn vị định hình phong cách, hình ảnh cho đơn vị, từ đó tạo uy tín cho mọi sản phẩm. Do vậy mà việc tiêu thụ hàng hóa dễ dàng hơn cũng như không tốn kém chi phí quảng cáo.

Xây dựng thương hiệu uy tín giúp đơn vị tạo được một tập khách hàng trung thành. Khi đơn vị đã có tập khách hàng ổn định thì không phải lo lắng nhiều về việc tạo ra doanh thu. Bên cạnh đó, xây dựng thương hiệu tốt giúp đơn vị mở rộng thị trường dễ dàng hơn và có vị thế vững chắc trên thị trường cạnh tranh về giá cũng như các nhà đầu tư.

Xây dựng thương hiệu giúp đơn vị tránh được những đối tượng làm giả sản phẩm. Bởi khi được bảo hộ sở hữu thương hiệu thì đơn vị không gặp phải những pha chơi xấu của đối thủ.

Việc có một thương hiệu uy tín khiến khách hàng tự động lựa chọn sản phẩm của đơn vị mà không phải của đối thủ cạnh tranh. Bởi theo nhận thức của mọi người hiện nay thì sản phẩm có thương hiệu thì đa phần là sản phẩm tốt.

Xây dựng thương hiệu nổi tiếng cũng chính là góp phần không nhỏ vào tài sản quốc gia. Khi một quốc gia có nhiều thương hiệu mạnh thì sẽ tạo được vị thế cạnh tranh trên thị trường quốc tế và người dân Việt Nam có nhiều cơ hội phát triển trong tương lai.

Hiện nay, khó khăn của các làng nghề trong xây dựng thương hiệu chính là các khó khăn trong phát triển sản xuất, như thiếu vốn, thiếu nguyên liệu, mặt bằng sản xuất, phải giải quyết các vấn đề khoa học công nghệ, bảo vệ môi trường... Cách làm “độc lập tác chiến”, mạnh ai nấy làm, quảng bá nhỏ lẻ, không nằm trong một chiến lược phát triển chung nào, đồng thời với việc thiếu thông tin kinh tế đã khiến nhiều hộ dân làng nghề lao vào sản xuất mà không tiêu thụ được hàng hoá, không ít làng nghề đã rơi vào tình trạng phá sản. Bên cạnh đó, việc thả nổi chất lượng sản phẩm ở một bộ phận hộ dân làng nghề hiện nay đã vô tình kéo lùi sự phát triển của thủ công mỹ nghệ. Thực trạng đó khiến khách hàng buộc phải lựa chọn những làng nghề tiêu biểu, đặc sắc nhất để tìm đến, còn các làng nghề khác không đáp ứng sẽ bị bỏ rơi. Bản thân các nghệ nhân, hộ gia đình, doanh nghiệp tại làng nghề cần nhận thức được tầm quan trọng của việc xây dựng bộ phận nhận diện và đăng ký bảo hộ thương hiệu cho cơ sở. Cần có sự kết nối giữa các doanh nghiệp, cơ sở sản xuất trong làng nghề nhằm tạo thành mạng lưới sản xuất, kiểm soát chất lượng và bảo đảm đồng bộ cho sản phẩm.

Vì vậy việc xây dựng chiến lược phát triển thương hiệu Nhà nước cũng cần có chính sách hỗ trợ trong việc xác định các dòng sản phẩm đặc trưng, khâu thiết kế, quảng bá trên thị trường quốc tế; tạo sự vào cuộc của các tổ chức xã hội mà đặc biệt là Hiệp hội làng nghề Việt Nam tham gia vào các hoạt động như: phản biện xã hội, xúc tiến thương mại, bảo hộ nhãn hiệu, khoa học công nghệ, bảo vệ môi trường, nâng cao nguồn nhân lực, ...Đó là nguồn lực thiết thực hỗ trợ việc xây dựng thương hiệu làng nghề ngày một xứng tầm và hiệu quả.

Những nữ nghệ nhân

Khát vọng đưa sản phẩm vươn cao, bay xa

Nhã Lam

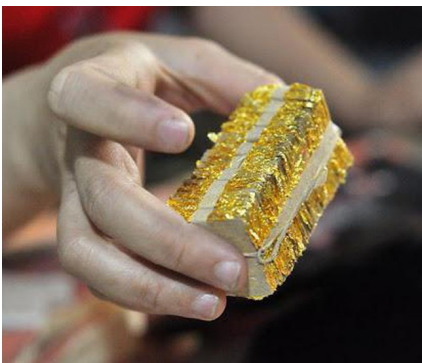
Họ là những nữ nghệ nhân không chỉ mang trong mình ước mơ “giữ lửa” nghệ truyền thống, mà còn mang khát vọng đưa những sản phẩm làng nghề vươn cao, vươn xa ra khu vực và thế giới. Dưới đây là một số gương nghệ nhân tiêu biểu được Hội LHPN Hà Nội vinh danh trong chương trình “Giao lưu, tôn vinh nữ nghệ nhân làng nghề và quảng bá sản phẩm làng nghề truyền thống” thành phố Hà Nội năm 2023.

sức phụng sự Phật pháp, muốn được khôi phục lại các nét cổ của các tượng Phật, giữ được những nét mà ngày xưa các cụ từng để lại, hoặc lấy lại các dấu tích.

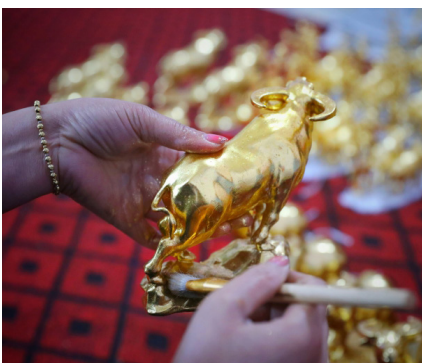
“Nghề làm vàng, bạc quỳ rất tinh xảo, tỉ mỉ, đòi hỏi người thợ kiên trì, cẩn thận, tinh tế từ việc xây lò kín, làm mực “lướt” quỳ, đánh quỳ, quỳ vàng, bạc. Để tạo ra được một sản phẩm chất lượng như dát một pho tượng, người thợ ngoài sự cẩn thận, tỉ mỉ thì trước khi làm phải cần tìm hiểu kỹ về sản phẩm mình sẽ làm để từ đó có phương án làm tốt nhất. Ví dụ để chạm vàng cho một bức tượng Phật, tôi phải dành rất nhiều thời gian đi tìm hiểu về các hình tượng, chân dung bức tượng. Thông thường để làm ra một mẫu mất rất nhiều thời gian, có khi là một vài tuần, có khi cả mấy tháng mới ra được sản phẩm cuối cùng. Vì vậy, không phải cứ thích là theo được nghề, gắn bó được với nghề - Nghệ nhân Hoàng Thị Anh chia sẻ.

Từ sự đam mê nghề truyền thống, Nghệ nhân Hoàng Thị Anh luôn tự tìm tòi, học hỏi những người thợ đi trước, tích lũy kinh nghiệm từ thực tế các sản phẩm, công trình. Với việc xây dựng được đội ngũ thiết kế hỗ trợ từ khâu lên ý tưởng, đồ họa và thi công lành nghề, cơ sở của Nghệ nhân Hoàng Thị Anh ngày càng phát triển. Cùng với đó, nghệ nhân còn truyền dạy nghề cho hơn 100 người cùng có chung niềm yêu nghề truyền thống. Với sự nỗ lực của mình, năm 2018, Nghệ nhân Hoàng Thị Anh được Hội Nghiên cứu khoa học về Đông Nam Á, Việt Nam trao tặng Bằng chứng nhận danh hiệu Nghệ nhân làng nghề truyền thống Việt Nam; năm 2021, được Chủ tịch UBND TP Hà Nội tặng danh hiệu Nghệ nhân Hà Nội.

Xã Kiều Kỵ, huyện Gia Lâm nổi tiếng với làng nghề dát vàng, bạc quỳ. Đầu năm 2021, Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch chính thức công nhận nghề thủ công truyền thống quỳ vàng bạc Kiều Kỵ là Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia. Năng động, sáng tạo và say mê nghề truyền thống của làng, Nghệ nhân trẻ Hoàng Thị Anh, chủ cơ sở dát vàng Phương Nam đã và đang góp phần gìn giữ nghề truyền thống.

Vốn yêu thích làm đẹp đồ nội thất, nhất là những đồ trong chùa chiền từ bé, nên khi về làm dâu ở làng Kiều Kỵ, được bố mẹ chồng dạy nghề truyền thống, Nghệ nhân Hoàng Thị Anh đã theo học và gắn bó với nghề dát vàng, bạc quỳ. Nữ Nghệ nhân cho biết: Yếu tố quan trọng để thành công trong nghề phải kể đến là sự đam mê, luôn nỗ lực vượt qua khó khăn và tìm cách giải quyết. Từ bé tôi đã theo mẹ đi thăm viếng nhiều chùa nên khi lớn lên cũng mong muốn góp

Nghệ nhân Nguyễn Thị Hồi:

50 năm

bền bỉ

“giữ lửa”

nghề sơn mài

tranh đơn giản, để hoàn thành tối thiểu cũng phải mất 15-30 ngày. Bức tranh phức tạp hơn thậm chí mất cả năm trời mới xong.

Cũng vì đem cả tâm huyết và tình yêu vào tranh nên mỗi sản phẩm Nghệ nhân Nguyễn Thị Hồi làm ra đều rất tinh xảo, chi tiết, mang đậm dấu ấn cá nhân. Với những giá trị đem lại cho xã hội, năm 2006, bà trở thành 1 trong 4 người đầu tiên của làng nghề được công nhận danh hiệu nghệ nhân. Người dân trong làng vẫn ví von và gọi bà là “người giữ lửa nghề sơn mài Hạ Thái”. Năm 2020, bà vinh dự được Chủ tịch nước tặng danh hiệu Nghệ nhân Ưu tú; được Bộ Công Thương trao tặng kỷ niệm chương (năm 2021); được Chủ tịch UBND TP Hà Nội tặng Bằng khen (năm 2021), danh hiệu Người tốt - Việc tốt tiêu biểu (năm 2022) và nhiều khen thưởng khác của UBND huyện Thường Tín trong gìn giữ, bảo tồn và phát triển nghề, làng nghề truyền thống... Bây giờ khi ở cương vị Chủ tịch Hội Sơn mài Hạ Thái, Nghệ nhân Nguyễn Thị Hồi không chỉ làm nghề, tiên phong áp dụng các kỹ thuật mới vào làm tranh sơn mài, mà còn tích cực phối hợp cùng địa phương đào tạo, truyền thụ tay nghề cho thế hệ trẻ, với ước muốn phát triển làng nghề quê hương.

Tới làng tranh sơn mài Hạ Thái (xã Duyên Thái, huyện Thường Tín, Hà Nội), không khó để tìm đến cơ sở sản xuất của nghệ nhân Nguyễn Thị Hồi (SN 1958). Không chỉ thường xuyên đón khách đến mua hàng, nơi đây còn là một trong những điểm hẹn tham quan của không ít đoàn khách du lịch nước ngoài.

Gần 50 năm gắn bó với nghề sơn mài, đến nay, nhiệt huyết, tình yêu nghề ở Nghệ nhân Nguyễn Thị Hồi chưa khi nào vơi bớt. Bà kể: “Tôi sinh ra trong gia đình theo nghề sơn mài truyền thống nên ngay từ nhỏ đã có cơ hội tiếp xúc với các kỹ thuật, cách làm tranh sơn mài. Năm 16 tuổi, tôi vào hợp tác xã học làm tranh và theo nghề một cách bài bản. Tới năm 1991, hợp tác xã giải thể, tôi phải trở về làm ruộng vì gia đình không có xưởng, mình lại không có vốn. Trong suốt những ngày đó, không lúc nào tôi

thôi nghĩ về nghề. Sau 2 năm ngắt quãng, tôi tìm đến các xưởng trong làng xin làm thuê, để được tiếp tục gắn bó với tranh sơn mài, tiết kiệm dần dần, lấy ngắn nuôi dài, vừa làm vừa học, vừa mày mò làm sản phẩm riêng của mình. Cho đến năm 2003, khi tích lũy được một chút kinh nghiệm, mối quan hệ và vốn liếng, tôi quyết định mở xưởng riêng, tự mình làm chủ. Chặng đường “khởi nghiệp” ấy không hề dễ dàng, nhiều lần lao đao, khó khăn. Có hôm hai vợ chồng phải đạp xe từ Thường Tín vào phố Hàng Khay để giới thiệu, giao hàng”.

Bây giờ nhắm mắt lại Nghệ nhân Nguyễn Thị Hồi cũng có thể hình dung, miêu tả sinh động quy trình sản xuất tranh sơn mài với hơn 20 công đoạn rất tỉ mỉ, kỳ công: Từ lựa chọn, xử lý cốt gỗ; sơn và mài nhiều lớp, nhiều lần; trang trí bạc, vỏ trứng... Bà chia sẻ: Với một bức

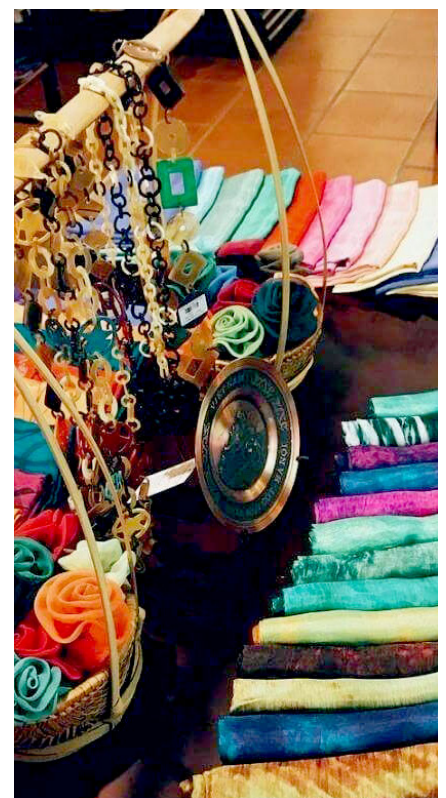

Năm 2013, các sản phẩm của gia đình chị được trưng bày tại Hội nghị Mekong Silk Road của Học viện Mekong. Năm 2014, sản phẩm áo dài truyền thống Lan Sơn Silk được biểu diễn tại Fesivan Huế. Khăn và lụa của thương hiệu Lan Sơn Silk được trưng bày tại Bảo tàng Hà Nội nhân dịp ngày giải phóng Thủ Đô 10/10/2014. Năm 2016 chị Ngọc Lan được tặng bằng chứng nhận sản phẩm thủ công mỹ nghệ tinh hoa làng nghề Việt Nam. Chị Lan đã được ghi nhận bằng danh hiệu Nghệ nhân làng nghề và nhiều giấy khen, bằng khen của các cấp, sản phẩm lụa Lan Sơn liên tục đạt danh hiệu hàng Việt Nam được người tiêu dùng yêu thích.

Dầu chỉ là “con dâu” của làng nghề lụa Vạn Phúc, quận Hà Đông song Nghệ nhân Trần Thị Ngọc Lan đã bén duyên, yêu nghề, đam mê với sợi tơ, tấm lụa và có nhiều đóng góp gìn giữ và phát triển nghề trong suốt 17 năm nay.

Năm 2006, chị Lan xây dựng tổ ấm với anh Nguyễn Anh Sơn là thợ thủ công của làng nghề dệt lụa Vạn Phúc. Anh chị có duyên chồng vợ chính là từ cùng chí hướng với nghề dệt. Chị Lan nhớ như in những ngày đầu làm việc cùng bố mẹ chồng, bên những khung cửi, máy quay tơ, máy dệt... cứ như những “nghệ sĩ múa” đã hợp hồn chị, khiến chị ngạc nhiên, thích thú. Nhất là khi cầm sản phẩm lụa trên tay với bao họa tiết hoa văn, chị Lan đã ghen ngào, nhiều trăn trở, ước muốn mình cũng làm được những sản phẩm đẹp như vậy.

Năm 2008, anh chị được bố mẹ chồng cho 2 khung cửi để lập nghiệp, từ đây anh chị bước vào nghề dệt lụa. Để học nghề, chị Lan cùng chồng phải vào tận Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng học hỏi cách chọn tơ để dệt ra mảnh lụa óng đẹp, học các nghệ nhân trong làng cách guồng tơ, nhuộm lụa không phai màu... chị cũng học tại trường Trung cấp Tổng hợp khoa Thẩm mỹ màu. Sau nhiều lần làm và thất bại khi nhuộm, khi dệt, chị đã dần có được những thành công. Những sản phẩm làm ra đã sắc nét hơn, chất lượng vải lụa đẹp hơn, chị được thỏa sức sáng tạo mẫu mã, tạo ra hoa văn độc đáo và được người tiêu dùng yêu thích. Năm 2009, anh chị mở một xưởng sản xuất lụa, đến năm 2011 mở một cửa hàng giới thiệu sản phẩm “Lan Sơn Silk”.

Đăk Nông: Phát huy di sản nghề dệt thổ cẩm

Dệt vải là nghề thủ công chứa đựng văn hóa đặc trưng của dân tộc M'Nông, nhưng hiện nay không còn nhiều người theo nghề. Trước thực trạng đó, mới đây UBND tỉnh Đăk Nông ban hành văn bản số 927 - UBND - KGVX về việc bảo vệ và phát huy giá trị di sản phi vật thể quốc gia này.

Ngọc Trâm

Nghề dệt vải không chỉ thể hiện nét đẹp văn hóa người M'Nông mà còn là một nghề tiềm năng góp phần phát triển du lịch địa phương. Những tấm vải dệt từ bàn tay khéo léo của người thợ thường được sử dụng làm địu, chăn, may quần áo,... trong gia đình. Thậm chí, vải dệt còn trở thành của hồi môn hay lễ vật trong đám cưới và lễ hội buôn làng. Ngày trước, một tấm vải thổ cẩm thành phẩm được dệt rất kỳ công vì phải vào rừng lấy vỏ cây, bông gòn về se thành sợi rồi mới nhuộm màu và dệt. Hiện nay, nguyên liệu dệt cũng dễ kiếm hơn vì có thể mua sợi dệt đủ màu sắc, thậm chí vải hiện nay còn được dệt một cách nhanh chóng nhờ máy dệt. Tuy nhiên, những sản phẩm dệt bằng máy sẽ không đẹp, tinh xảo như dệt theo phương pháp thủ công truyền thống.

Nhằm bảo tồn nghề dệt truyền thống, Ủy ban nhân dân tỉnh Đăk Nông đề nghị Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch chủ trì, phối hợp với các sở, ban, ngành, Ủy ban nhân dân huyện, thành phố, đơn vị có liên quan hướng dẫn thành lập những tổ hợp tác dệt thổ cẩm. Bên cạnh đó, địa phương

sẽ tổ chức Hội thi tay nghề giỏi dệt thổ cẩm từ cấp thôn, buôn đến cấp tỉnh. Cụ thể sẽ vinh danh những nghệ nhân dệt thổ cẩm có tay nghề giỏi nhằm khuyến khích người dân góp công sức vào việc bảo tồn, phát triển nghề dệt thổ cẩm. Ngoài ra, tỉnh còn triển khai nhiều lớp truyền dạy kỹ năng dệt thổ cẩm, gắn với phát triển du lịch bền vững. Đồng thời, tìm đầu ra cho sản phẩm thổ cẩm tại các khu, điểm du lịch và đề xuất kế hoạch tổ chức lễ hội có hoạt động dệt thổ cẩm.

Ủy ban nhân dân huyện, thành phố chỉ đạo các phòng, đơn vị rà soát, lập danh sách và xây dựng hồ sơ nghệ nhân dệt thổ cẩm đảm bảo những tiêu chí quy định tại Nghị định số 62/2014/NĐ-CP ngày 25/6/2014 do Chính phủ ban hành. Sau khi hoàn thiện hồ sơ, huyện, thành phố báo cáo Ủy ban nhân dân tỉnh xem xét, đề nghị Chủ tịch nước phong tặng danh hiệu nghệ nhân nhân dân, nghệ nhân ưu tú thuộc lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể theo quy định pháp luật. Địa phương chủ trì, phối hợp với đơn vị liên quan tổ chức chuỗi nhiều hoạt động ngày hội, lễ hội, khôi phục cảnh quan tại điểm du lịch có liên quan đến hoạt động dệt thổ cẩm để phát triển du lịch.

Trong thời gian tới, tỉnh sẽ tiến hành xây dựng đề án phát triển du lịch cộng đồng trên địa bàn. Qua đó đề ra giải pháp cơ bản về cơ chế chính sách, vốn, kỹ thuật, hỗ trợ tìm đầu ra trên thị trường cho sản phẩm đặc trưng của địa phương trong đó có dệt thổ cẩm... Những chủ trương này nhằm bảo tồn và phát triển nghề dệt truyền thống người M'Nông cũng như nét văn hóa đặc trưng khác của vùng đất, con người Đăk Nông.

Du khách nước ngoài thích thú khi được thợ dệt M'Nông giới thiệu, hướng dẫn trực tiếp những công đoạn dệt thổ cẩm.

Hoa sen giấy Thanh Tiên

Từ ngày 09/03/2023 đến hết tháng 04/2023, tại tầng 6 Toà nhà Toong (198 Nguyễn Thị Minh Khai, quận 3, TP. HCM), triển lãm Phòng gương hoa giấy Thanh Tiên được tổ chức nhằm giới thiệu đến mọi người về loài hoa đặc biệt của Huế - Xứ kinh kỳ mộng mơ. Đến đây, người xem có cơ hội chiêm ngưỡng hàng trăm bông hoa giấy Thanh Tiên như mọc lên từ mặt đất, bao la bất tận. Dưới hiệu ứng bốn mặt là gương, cánh đồng hoa giấy nở rộ bởi sự tỉ mỉ, nâng niu từ đôi bàn tay của các nghệ nhân làng Thanh Tiên. Thông qua trí tưởng tượng phong phú và bàn tay khéo, nghệ thuật, các nghệ nhân đã mô phỏng nhiều loài hoa tự nhiên như: hoa bìm bìm (loa kèn), hoa cúc đơn, hoa cúc kép, hoa mắm nôm, hoa tường vi, hoa quỳ, hoa sen,...

Triển lãm lấy cảm hứng từ loài hoa độc đáo vùng đất Cố Đô cùng hình tượng hoa mọc lên từ những trang sách như sự học hỏi không ngừng và vẻ đẹp rạng ngời của trí thức con người. Một cảnh hoa giấy Thanh Tiên bao hàm nhiều lời nhắn gửi của người xưa: 3 bông hoa lớn ở chính giữa tượng trưng cho Tam cương (quân - thân - sư), 5 bông hoa nhỏ xung quanh tượng trưng cho Ngũ thường (nhân - lễ - nghĩa - trí - tín).

Làng truyền thống làm hoa giấy Thanh Tiên nằm dọc theo bờ Nam, hạ lưu sông Hương gần ngã ba Sinh thuộc xã Phú Mậu, Phú Vang, tỉnh Thừa Thiên Huế (nay thuộc thành phố Huế). Hơn 300 năm trước, xuất phát từ tín ngưỡng dân gian dùng

Tôn vinh nét đẹp hoa giấy Thanh Tiên

Mạnh Trí – Bảo Nguyễn

Là một nét đẹp trong tín ngưỡng dân gian Xứ Huế, làng truyền thống làm hoa giấy Thanh Tiên đã có lịch sử hơn 300 năm hình thành và phát triển. Để tiếp tục giữ gìn và tôn vinh những giá trị văn hóa này, triển lãm hoa giấy Thanh Tiên trong phòng gương độc nhất tại Việt Nam được tổ chức, hứa hẹn sẽ là điểm đến nghệ thuật thú vị thu hút nhiều du khách.

Không gian hoa giấy Thanh Tiên trong phòng gương

Hoa Thanh Tiên ngũ sắc mọc lên từ những trang sách

hoa giấy để trang trí ở những nơi tôn nghiêm như: Trang Ông, Trang Bà, Am cảnh và Ông táo. Cứ thế, hàng năm vào mỗi dịp Tết Nguyên đán hoa giấy được thay thế một lần, đem hoa cũ hạ xuống “Duống” và đốt đi gọi là “Tẩu”. Dần dà, phong tục chưng hoa giấy trở thành một nét văn hóa trong tín ngưỡng dân gian của người dân xứ Huế. Từ đó, nghề làm hoa giấy Thanh Tiên cũng phát triển theo. Người dân tận dụng những nguyên liệu có sẵn trong vùng như: Cây lùm, cây tre, thông qua sự sáng tạo phong phú tạo nên những bông lùm, hoa tre (hoa đũa) nhuộm màu ngũ sắc dùng cho việc thờ cúng. Đến năm 2013, làng nghề Hoa giấy Thanh Tiên được UBND tỉnh Thừa

Thiên Huế công nhận là làng nghề truyền thống theo Quyết định số 725/QĐ-UBND.

Hoa giấy Thanh Tiên chia làm hai loại: Hoa sen dùng để trang trí

quang năm và hoa ngũ sắc thường dùng vào tháng 10, chủ yếu cắm Trang Ông, Trang Bà, Táo quân, bàn thờ, chùa chiền,... Ngày nay, những bông hoa Thanh Tiên này không chỉ dùng cho việc trang trí, thờ cúng mà còn sử dụng cho nhiều không gian khác như: hoa ngũ trang trí trong quán cà phê, nhà sách, nhà riêng và làm phụ kiện cho trang phục dân tộc,... Riêng hoa Sen giấy được cách tân làm biểu tượng trong các lễ hội lớn như Festival Huế, lễ hội áo dài Minh Hạnh, các chương trình giao lưu văn hóa nghệ thuật ở Đại Nội - Huế, Nhà lưu niệm Nguyễn Chí Diểu (làng Thanh Tiên, xã Phú Mậu, huyện Phú Vang, Thừa Thiên - Huế),...

Hơn 300 năm qua đi, hoa giấy Thanh Tiên vẫn luôn là một biểu tượng và một nét đẹp văn hoá xứ Huế. Đây không chỉ là nỗ lực gìn giữ và lưu giữ của những người nghệ nhân làng nghề hàng ngày vẫn miệt mài sáng tạo mà đây còn là sự chung tay quảng bá và giới thiệu loài hoa đặc biệt này của những người trẻ yêu thích hoa giấy Thanh Tiên. Với cách làm độc đáo “có một không hai”, triển lãm Phòng gương hoa giấy Thanh Tiên như chất xúc tác mới lạ giúp bảo tồn và dung dưỡng những giá trị văn hoá nghìn đời nơi vùng đất Cố đô linh thiêng.

Về Tân Châu thăm làng nghề truyền thống

Trương Hoàng Hàn

Thị xã Tân Châu nằm ở phía Đông Bắc tỉnh An Giang, hình thành từ năm 1757 với địa danh Tân Châu đạo. Với hơn 265 năm tồn tại, thị xã Tân Châu ngày nay vươn mình là đô thị trẻ nằm vắt ngang dòng châu thổ hiền hòa với nhiều tiềm năng phát triển. Tân Châu được biết đến với nhiều giá trị văn hóa độc đáo, không chỉ là những di tích, lễ hội, ẩm thực,... mà còn với những làng nghề truyền thống vang danh khắp gần xa.

Sản phẩm lụa thổ cẩm Châu Giang

LÀNG NGHỀ DỆT CHIẾU UZU

Chiếu uzu là loại chiếu được dệt từ cây uzu - loại cây được trồng ở khu vực biển hồ Tonlé, Campuchia. Nghề dệt chiếu Uzu hình thành hơn chục năm gần đây, góp phần làm nên diện mạo mới cho nghề dệt chiếu truyền thống ở vùng đất Tân Châu An Giang. Chiếu uzu có bộ bóng, đẹp và bền chắc. Trước đây, nghề dệt chiếu uzu của Tân Châu được các gia đình thực hiện theo phương pháp dệt thủ công, nhưng từ khoảng những năm 1990 – 2000, chiếu uzu dần được ứng dụng bởi máy móc tạo nên.

Ở thị xã Tân Châu hiện nay có 4 cơ sở dệt chiếu uzu, là: Tân Châu Long, Trung Nghĩa, Phương Hà và Tài Thọ với hơn 70 lao động làm việc thường xuyên. Trung bình mỗi cơ

sở sản xuất được khoảng 200 chiếc chiếu/ngày, thu nhập bình quân mỗi lao động từ 2,5-3,2 triệu đồng/tháng.

Song, nguồn nhiên liệu để tạo nên chiếu uzu còn phụ thuộc nhiều vào nước bạn. Giá thành cây uzu hiện nay khá cao, hơn 50.000 đồng/kg. Vì thế ngoài dệt chiếu uzu, các xưởng dệt hiện nay còn nhập các nguồn lát từ các tỉnh như Vĩnh Long, Long An, Đồng Tháp,... để dệt nên chiếu lát truyền thống của Việt Nam, bởi giá thành cây lát chỉ khoảng 20.000 đồng/kg. Do giá thành cây uzu cao hơn lát Việt Nam nên chiếu uzu khi ra thành phẩm có giá cao hơn chiếu truyền thống Việt Nam.

Nghề dệt chiếu truyền thống từ cây uzu tại thị xã Tân Châu (tỉnh An Giang) đã góp phần giải quyết việc làm ổn định cho lao động nông thôn đồng thời cũng là mô hình sản xuất gắn với du lịch. Bên cạnh sản phẩm chiếu là chủ lực, các sản phẩm thủ công truyền thống cũng đã góp phần thu hút khách du lịch đến mua sắm, tham quan và trải nghiệm làng nghề.

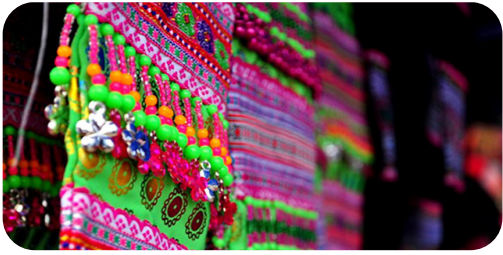
DỆT THỔ CẨM TRUYỀN THỐNG CHÂU GIANG

An Giang với bốn dân tộc anh em sinh sống (Kinh, Hoa, Chăm, Khmer). Trong đó, số người Chăm sống ở An Giang đông nhất đồng bằng sông Cửu Long. Nằm đối diện với thành phố Châu Đốc, cạnh mình bên bờ sông Hậu, xã Châu Phong (thị xã Tân Châu) là nơi tập trung đông đảo người Chăm sinh sống và nổi tiếng với làng nghề dệt thổ cẩm truyền thống.

Thổ cẩm Châu Giang là thứ thổ cẩm được dệt nên theo phong cách của người Malaysia, người Chăm đã làm ra các sản phẩm đẹp và sang trọng như icat (khăn làm của hồi môn khi lấy chồng), những tấm khăn, khúc vải óng ánh sắc màu. Các sản phẩm: Xà rông hoa, tơ thổ cẩm, áo thổ cẩm, bóp, khăn thêu, hộp đựng nữ trang,.. Người Chăm ở đây dùng loại thổ cẩm này để may các trang phục truyền thống của mình. Những sản phẩm thổ cẩm khi hoàn thành màu sắc sắc nét và lâu phai, các hoa văn trên sản phẩm mang đậm nét đặc trưng của người Chăm Nam Bộ.

Ngày nay, kỹ thuật dệt ngày càng được đổi mới nhưng thổ cẩm của người Chăm ở Châu Giang vẫn giữ nguyên kỹ thuật và phong cách. Những năm gần đây, loại hình du lịch làng nghề truyền thống ngày càng hấp dẫn du khách trong và ngoài nước bởi những giá trị văn hóa lâu đời và cách sáng tạo sản phẩm thủ công đặc trưng mỗi vùng.

Từ khi du lịch làng nghề dệt thổ cẩm ở các làng Chăm Châu Phong (thị xã Tân Châu) phát triển, lượng khách du lịch đến thăm quan ngày càng đông, kinh tế của các gia đình đồng bào Chăm nhờ đó đã khấm khá hơn trước. Làng dệt thổ cẩm Châu Giang ngày càng được nhiều người biết đến, tạo nên nét đặc trưng văn hóa của người dân làng nghề dệt thổ cẩm Châu Giang (Tân Châu – An Giang) nói riêng và miền Tây Nam Bộ nói chung.

DỆT LỤA TÂN CHÂU

Dân gian có câu “Lụa Tân Châu, trâu Nhà Bàng”. Từ lâu, nghề dệt lụa Tân Châu đã là niềm tự hào của bà con vùng đất An Giang nói chung, bà con Tân Châu nói riêng.

Năm 1908, sau khi Viện tầm tơ được thành lập, Tân Châu trở thành nơi đầu tiên được chọn để phát triển ngành dâu tầm và dần trở thành trung tâm sản xuất, buôn bán tầm lớn. Đến những năm 1945, Tân Châu đã có một số “nhà tầm” tư nhân. Đến năm 1960 có hàng trăm nhà dệt.

Sản phẩm lụa Tân Châu nổi tiếng bậc nhất xứ Nam Kỳ xưa là lụa Lãnh Mỹ A. Lụa Lãnh Mỹ A bóng loáng, không co giãn, hút ẩm tốt. Nền vào thời Pháp thuộc, đây là loại lụa được rất nhiều người săn đón và trở nên khá đắt đỏ. Bởi bản chất làm nên độ nổi tiếng của lụa Lãnh Mỹ A là nhờ vào phẩm nhuộm lấy từ trái mướp nưa – loại cây có nhiều ở địa phương. Người dân đem trái mướp nưa giã nát hòa vào nước và sau đó cho lụa nhúng vào dung dịch nhiều lần để từng sợi tơ được thấm đều màu và sau mỗi lần nhúng phải dùng tay vắt kỹ rồi phơi cho khô. Công đoạn nhuộm màu là công đoạn khó khăn và tốn nhiều thời gian nhất.

Ngày nay, Lãnh Mỹ A càng được tôn vinh hơn khi được nhiều nhà thiết kế đưa lên các sàn diễn thời trang lớn nhỏ trong và ngoài nước gây được tiếng vang lớn.

Vải lãnh Mỹ A có một mặt bóng và một mặt mờ, bề mặt lạnh mịn, đen bóng, càng dùng lâu sẽ càng trở nên óng ả.

Điều đặc biệt và cũng là nét đặc trưng của lãnh Mỹ A nằm ở tính không hút ẩm và không co giãn, mùa hè mặc thoáng mát, mùa đông mặc ấm.

Đông Quang đẩy nhanh tiến độ về đích nông thôn mới nâng cao

HOÀNG LAN

Xã Đông Quang huyện Ba Vì (Hà Nội) đang trong tiến trình xây dựng nông thôn mới (NTM) nâng cao, tính đến hết năm 2022 qua rà soát đánh giá, chấm điểm việc thực hiện 19 tiêu chí xây dựng NTM nâng cao đã đạt được 95/100 điểm.

Trụ sở xã Đông Quang, Ba Vì, Hà Nội.

Công tác dẫn dắt đổi thửa, xã đã trả cho dân được 874/887 giấy chứng nhận quyền sử dụng đất nông nghiệp (đạt 98,3%); công tác quản lý tài nguyên, môi trường và giải phóng mặt bằng, đã phát hiện xử lý 8 trường hợp vi phạm theo quy định. Phối hợp với Ban quản lý dự án thực hiện đo đạc, kiểm đếm tài sản và đền bù, hỗ trợ để thực hiện các dự án xây dựng trường THCS, Tiểu Học, Mầm Non. Đẩy nhanh dự án giao thông Cam Thượng- Đông Quang đúng tiến độ.

Về quy hoạch đã phối hợp đơn vị tư vấn, đề nghị các cơ quan liên quan lập quy hoạch sử dụng đất cấp huyện. Rà soát quy hoạch trung tâm xã và quy hoạch xây dựng xã để xây dựng Ban Chỉ huy quân sự, diện tích 465m² tại xứ đồng Gồm thôn Đông Viên. Tổ chức lấy ý kiến cộng đồng dân cư về lập chỉ giới đường đỏ dự án cải tạo, nâng cấp tuyến QL32 đoạn từ Sơn Tây qua Đông

Trạm Y tế xã Đông Quang mới xây dựng.

Quang lên cầu Trung Hà. UBND xã phối hợp với HTX nông nghiệp thực hiện nạo vét hệ thống kênh mương nội đồng; thống kê tuyến kênh mương hư hỏng, đề nghị đầu tư xây dựng NTM nâng cao năm 2023...

Năm vừa qua, Đảng bộ, chính quyền và cả hệ thống chính trị cùng toàn thể cán bộ, nhân dân đã vượt mọi khó khăn, vừa phát triển kinh tế, ổn định đời sống nhân dân, vừa củng cố, nâng cao chất lượng các tiêu chí NTM.

Tổng thu nhập toàn xã đạt 112% so với cùng kỳ và đạt 122,2% so với kế hoạch, thu nhập bình quân đầu người đạt 63,551 triệu đồng, tăng 125% so với cùng kỳ.

Về văn hóa xã hội, đảm bảo tốt, làm tốt công tác tuyên truyền đường lối chủ trương chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, tuyên truyền về xây dựng NTM đô thị văn minh; hưởng ứng phong trào thi đua xây dựng thôn, xóm, ngõ sáng, xanh, sạch, đẹp, an toàn. Giữ vững 3/3 làng văn hóa gồm Cao Cương, Quang Húc, Đông Viên. Tỷ lệ gia đình văn hóa đạt 98%, thực hiện

tốt nếp sống văn hóa mới trong tổ chức lễ hội, việc hiếu, hỷ. Công tác giáo dục và đào tạo của 3 nhà trường THCS, tiểu học và mầm non hoàn thành tốt nhiệm vụ năm học với chất lượng ngày càng cao.

Công tác y tế và kế hoạch hóa gia đình thực hiện tốt. Trạm Y tế xã đã thực hiện tốt việc chăm sóc sức khỏe ban đầu, khám chữa bệnh cho nhân dân, nhất là đảm bảo tốt phòng, chống đại dịch Covid- 19. Công tác Quốc phòng, An ninh xã được đảm bảo duy trì thực hiện tốt, phục vụ tốt nhiệm vụ phát triển kinh tế xã hội của địa phương.

Ông Ngô Tiến Thắng, Phó Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch UBND xã Đông Quang đánh giá, những kết quả đạt được nêu trên là nhờ có sự quan tâm chỉ đạo của Huyện Ba Vì, sự đoàn kết thống nhất của Đảng bộ, chính quyền và sự nỗ lực phấn đấu của nhân dân địa phương, kết quả trên đã góp phần đẩy nhanh tiến độ xây dựng NTM nâng cao theo Nghị quyết Đại hội Đảng bộ xã nhiệm kỳ 2020-2025 đã đề ra.

Thời gian qua, Kế hoạch phục hồi và phát triển kinh tế huyện Tân Phước (tỉnh Tiền Giang) tiếp tục được triển khai thực hiện có hiệu quả, tạo nền tảng để xây dựng huyện đạt chuẩn nông thôn mới (NTM) vào năm 2024.

HUYỆN TÂN PHƯỚC PHẤN ĐẤU ĐẠT CHUẨN NÔNG THÔN MỚI

CAO THẮNG

Thời gian qua, việc giải ngân vốn đầu tư của địa phương kịp thời, hiệu quả góp phần hoàn thiện hệ thống kết cấu hạ tầng, đồng thời thực hiện tốt Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng NTM trên địa bàn. Cụ thể, tổng vốn đầu tư công trên địa bàn huyện năm 2022 khoảng 243,7 tỷ đồng (bao gồm cả vốn tỉnh, vốn huyện, vốn mục tiêu NTM...) và huyện đã triển khai thực hiện 64 công trình. Ngoài các công trình trường học, trạm y tế, trụ sở cơ quan, nước sinh hoạt nông thôn, thủy lợi... đã nghiệm thu đưa vào sử dụng, đáng chú ý có một số công trình giao thông trọng điểm, có tác động lớn đến khả năng phát triển của huyện.

Đặc biệt là công trình nâng cấp, láng nhựa và lát đan vỉa hè các đường trong cụm dân cư, khu phố chợ Tân Phước đang trong giai đoạn hoàn chỉnh, giúp cho bộ mặt thị trấn Mỹ Phước ngày càng khang trang, hướng tới đạt chuẩn đô thị văn minh thời gian tới. Đến nay, thị trấn Mỹ Phước đã đạt 5/9 tiêu chí đô thị văn minh

Công tác xây dựng NTM, NTM nâng cao được huyện quan tâm, tập trung thực hiện. Với sự nỗ lực của cả hệ thống chính trị từ huyện đến cơ sở, cuối năm 2022, Tân Lập 1 ra mắt xã đạt chuẩn NTM. Đầu năm 2023, 2 xã còn lại của huyện là Tân Hòa Đông và Phước Lập cũng đã ra mắt xã đạt chuẩn NTM; xã Tân Lập 2 đạt chuẩn NTM nâng cao, nâng toàn huyện có 11/11 xã đạt chuẩn NTM và 3/11 xã đạt chuẩn NTM nâng cao. Qua xây dựng NTM, hộ nghèo của huyện tiếp tục được kéo giảm, đến nay toàn huyện còn 2,18% hộ nghèo (nghị quyết 2,3%).

Trong 2 tháng đầu năm 2023, kinh tế - xã hội của huyện Tân Phước tiếp tục đạt được những kết quả khả quan. Giá trị sản xuất công nghiệp

Xã Tân Hòa Đông là 1 trong 3 xã cuối cùng của huyện Tân Phước đạt chuẩn NTM, nâng tổng số xã đạt chuẩn NTM của huyện lên 11/11 xã (đạt 100%).

ngoài quốc doanh thực hiện đến nay đạt 2.493/17.100 tỷ đồng, đạt 14,5% so với kế hoạch. Tổng mức bán lẻ hàng hóa và doanh thu dịch vụ tiêu dùng xã hội, đến nay thực hiện được 1.400/5.490 tỷ đồng, đạt 25,5% so kế hoạch.

Trong năm 2023, huyện Tân Phước không có xã thuộc danh sách được UBND tỉnh phê duyệt phấn đấu ra mắt NTM nâng cao hay NTM kiểu mẫu. Dù vậy, ngay từ đầu năm 2023, Huyện ủy, UBND huyện Tân Phước đã triển khai các kế hoạch nâng chất và thực hiện các tiêu chí huyện NTM. Đảng bộ và chính quyền huyện Tân Phước xác định Tân Phước phấn đấu hoàn thành và ra mắt huyện NTM vào năm 2024.

Theo Chủ tịch UBND huyện Tân Phước Trần Hoàng Phong, để thực hiện đạt mục tiêu trên, UBND huyện xây dựng lộ trình triển khai thực hiện các công trình phục vụ huyện NTM trình UBND tỉnh xem xét để huyện được chuẩn bị hồ sơ các công trình để đủ điều kiện khởi công trong năm 2023 và những năm tiếp theo phục vụ huyện NTM.

Theo đó, huyện Tân Phước có nhu cầu đầu tư nhiều công trình xây dựng huyện NTM, như 2 dự án phục vụ tiêu chí Giáo dục, 1 dự án phục vụ y tế, 3 dự án phục vụ

tiêu chí liên quan đến thể dục thể thao, 5 dự án phục vụ tiêu chí Giao thông, 1 dự án phục vụ tiêu chí hoạt động của các cơ quan quản lý nhà nước. Hiện tại, giải ngân vốn đầu tư công được hơn 59,8/165,2 tỷ đồng, đạt 36,2% so với kế hoạch. Các công trình khởi công mới đang hoàn thiện hồ sơ trình phê duyệt, chưa giải ngân vốn.

Bên cạnh xây dựng huyện NTM, việc triển khai các dự án kinh tế trên địa bàn cũng được huyện quan tâm chú trọng. Huyện đã đề xuất UBND tỉnh điều chỉnh quy hoạch chung xây dựng công nghiệp khu vực Đông - Nam Tân Phước đã được UBND tỉnh phê duyệt với diện tích 4.082,17 ha để làm cơ sở mời gọi đầu tư, vì hiện tại một số dự án không còn phù hợp với quy hoạch đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2050.

Đối với đề xuất lộ trình xây dựng các công trình phục vụ huyện NTM, Phó Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND tỉnh Tiền Giang Nguyễn Văn Vĩnh đề nghị UBND huyện Tân Phước sớm hoàn tất thủ tục các dự án gửi về Sở Kế hoạch và Đầu tư để tham mưu UBND tỉnh bố trí thực hiện. UBND huyện và các đơn vị trực thuộc tập trung thực hiện công tác xây dựng NTM, quyết tâm đến tháng 6-2024 hoàn chỉnh hồ sơ huyện NTM.

XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI HÀI HÒA GIỮA HIỆN ĐẠI VÀ TRUYỀN THỐNG

Sơn Hà

Từ những ngày đầu với 11 mô hình thí điểm xây dựng nông thôn mới (NTM) đến nay, bộ mặt nông thôn đã hoàn toàn thay đổi. Tính đến hết tháng 2/2023, cả nước có 6.001 trong tổng số 8.211 xã đạt chuẩn NTM (đạt 73,08%); trong đó, có 958 xã đạt chuẩn NTM nâng cao, 113 xã đạt NTM kiểu mẫu, bình quân cả nước đạt 16,9 tiêu chí. Hiện, đã có 5 tỉnh được Thủ tướng Chính phủ công nhận hoàn thành nhiệm vụ xây dựng NTM và 18 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương có 100% số xã đạt chuẩn NTM...

Diện mạo nông thôn ở Khánh Thịnh huyện Yên Mô (tỉnh Ninh Bình) ngày càng khang trang, xanh, sạch, đẹp.

Tuy nhiên, xây dựng NTM vẫn còn sự chênh lệch giữa các địa phương, vùng miền; thậm chí, có tình trạng xây dựng NTM một cách rập khuôn, máy móc, thiếu quy hoạch, phần nào làm mất đi bản sắc văn hóa truyền thống của người dân bản địa.

Đơn cử như không gian sinh hoạt văn hóa của đồng bào dân tộc vốn là những ngôi nhà sàn, nhà rông... thì nay, khi bắt tay vào xây dựng NTM, nhiều địa phương đã xây dựng theo kiến trúc dưới xuôi khiến cho diện mạo buôn, làng bị thay đổi.

Không chỉ có nhà văn hóa, các công trình phúc lợi xã hội thay đổi, mà những ngôi nhà cũ tại nhiều làng quê cũng đang dần bị thay thế bởi nhà cao tầng với kiến trúc pha tạp... Điều đó khiến dư luận không tránh khỏi những lo ngại trước những bất cập của kiến trúc nông thôn.

Trước thực trạng này, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã quyết tâm đổi mới trong xây dựng NTM. Đây là quyết tâm nhận được sự đồng thuận của tất cả các chủ thể trong xây dựng NTM. Bởi nói gì thì nói, bản sắc văn hóa truyền

thống luôn là vốn quý của mỗi địa phương cần được gìn giữ, phát huy một cách đúng đắn.

Để làm được điều này, công tác kiểm tra, đôn đốc để kịp thời hướng dẫn, tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc trong xây dựng NTM ngay tại cơ sở đã được Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, các địa phương lên kế hoạch thực hiện.

Bộ cũng yêu cầu các địa phương tranh thủ sự hỗ trợ về chính sách, kinh phí từ Nhà nước và các nguồn lực xã hội hóa để ưu tiên những hạng mục, tiêu chí gần đạt để nâng chuẩn NTM. Trong đó, ưu tiên giữ gìn và phát huy văn hóa truyền thống để người dân tự hào và tăng thêm thu nhập từ chính văn hóa bản địa đặc trưng hiện có.

Chủ trương đã có, các địa phương đang nỗ lực phát triển kinh tế, văn hóa theo những cách làm riêng, sáng tạo dựa trên những tiềm năng sẵn có.

Trước hết là đẩy mạnh chuyển đổi sản xuất theo hướng sản xuất hàng hóa lớn, xây dựng được các vùng chuyên canh sản phẩm OCOP, sản xuất theo chuỗi liên kết hướng tới nhu cầu của thị trường... góp phần tăng thu nhập cho người dân, bảo đảm phát triển kinh tế

Một góc bản Lãng Phiếu (xã Nậm Khao, huyện Mường Tè, tỉnh Lai Châu) khởi sắc nhờ xây dựng nông thôn mới.

song song với xây dựng NTM, coi phát triển kinh tế nông thôn là điều kiện để tạo ra cơ hội việc làm ở nông thôn theo phương châm "ly nông, bất ly hương" không chỉ để giữ chân lao động trẻ gắn bó với quê hương mà còn mời gọi tri thức trẻ quay trở về quê hương khởi nghiệp. Đồng thời, xây dựng NTM phải bảo đảm sự kết hợp hài hòa giữa hiện đại và truyền thống, phải giữ được nét kiến trúc đặc trưng vùng miền của làng quê Việt Nam.

Đã đến lúc, cần khơi dậy tiềm năng của địa phương theo nhiều hướng: Du lịch làng nghề, du lịch văn hóa kết hợp trải nghiệm... để giới thiệu, quảng bá hình ảnh làng quê, gắn với tiêu thụ nông sản, sản phẩm làng nghề. Đây cũng là một kênh quan trọng để kích hoạt sự thay đổi nếp sống nông thôn theo hướng văn minh.

Bởi suy cho cùng xây dựng NTM là hướng đến một nông thôn văn minh, giàu có và người nông dân là người quyết định, hưởng thụ những thành quả mà mình tạo dựng.

Hay nói như Bộ trưởng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Lê Minh Hoan, nông thôn mới chính là sức sống mới của cộng đồng, và nhiệm vụ của chúng ta trong thời gian tới chính là phải phát huy, tiếp tục tạo nên sức sống của cộng đồng. Mô hình làng hạnh phúc, làng thông minh không chỉ là gợi ý mà chính là đích đến của NTM hiện nay.

Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã đưa ra mục tiêu cụ thể đến năm 2025, phấn đấu cả nước có ít nhất 80% số xã đạt chuẩn NTM; trong đó, có khoảng 40% số xã đạt chuẩn NTM nâng cao, ít nhất 10% số xã đạt chuẩn NTM kiểu mẫu; thu nhập bình quân của người dân nông thôn tăng ít nhất 1,5 lần so với năm 2020...

Tản Hồng

XÃ NÔNG THÔN MỚI NÂNG CAO

Ngọc Hà

Là xã có phong trào thi đua yêu nước vào TOP đầu của huyện Ba Vì, những năm qua, Đảng bộ, chính quyền, cả hệ thống chính trị và toàn thể nhân dân xã Tản Hồng (huyện Ba Vì, Hà Nội) đã không ngừng nỗ lực phấn đấu, vượt mọi khó khăn, nhất là thời điểm đại dịch Covid-19 diễn biến phức tạp, kéo dài, vừa phát triển sản xuất vừa nâng cao chất lượng các tiêu chí nông thôn mới (NTM) đã đạt được và tiến hành xây dựng xã NTM nâng cao.

Đến cuối năm 2022 xã Tản Hồng đã được Ban điều phối xây dựng NTM Thành phố Hà Nội đánh giá đạt chuẩn xã NTM nâng cao với tổng số 96,6/100 điểm.

Hồ sinh thái trung tâm xã Tản Hồng.

Những kết quả nổi bật do chương trình xây dựng NTM nâng cao đem lại đó là tốc độ đô thị hóa tại địa phương đã diễn ra nhanh chóng, cơ sở hạ tầng như điện, đường, trường, trạm, trụ sở xã, HTX, nhà văn hóa các thôn và các công trình phúc lợi khác đã được đầu tư cải tạo, nâng cấp và xây dựng mới đàng hoàng, to đẹp. Bên cạnh đó các công trình di tích lịch sử văn hóa trên địa bàn xã cũng được bảo vệ, tôn tạo và phát huy giá trị.

Ông Hoàng Minh Sơn, Phó Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch UBND xã Tản Hồng cho biết, năm 2022 vừa qua tổng thu nhập toàn xã đạt 925 tỷ 278 triệu 068 nghìn 700 đồng, cơ cấu kinh tế có sự chuyển dịch tích cực, thu nhập từ công nghiệp, thủ công nghiệp, xây dựng chiếm 35,8%, thu từ thương mại, dịch vụ chiếm 38%, còn lại thu từ nông nghiệp, chăn nuôi, thủy sản chỉ chiếm 26,2%.

Bình quân thu nhập đầu người đạt 66,5 triệu đồng người/năm, đạt 110,8% so với kế hoạch năm. Tỷ lệ hộ nghèo chỉ còn 17 hộ, chiếm 0,48%, số hộ cận nghèo còn 56 hộ, chiếm 1,59 %. Công tác thu ngân sách xã đạt 321,4%, chi 164,4 %, thu và chi đều vượt so với kế hoạch, đảm bảo đúng quy định, phục vụ tốt các hoạt động thường xuyên của xã, đảm bảo an sinh xã hội và chi đầu tư xây dựng cơ bản trên địa bàn xã.

Năm 2022 công tác xây dựng cơ bản, giao thông thủy lợi của xã có nhiều công trình, dự án đã được thi công, như dự án xây dựng kè Hồ Tây Ninh kết hợp tưới và tiêu; các tuyến đường giao thông, thủy lợi nội đồng; khởi công xây dựng 2 dự án là trạm Y tế xã, cải tạo nâng cấp nhà trẻ mầm non cũ thôn Văn

(Xem tiếp trang 21)

GIA LÂM TỪNG BỪNG KHAI MẠC LỄ HỘI ĐỀN, CHÙA BÀ TẮM

Lương Văn Tuấn

Dự buổi lễ có bà Nguyễn Thị Tuyến- Ủy viên BCH TW Đảng, Phó Bí thư Thường trực Thành ủy Hà Nội; bà Đỗ Thị Thu Thảo- Phó Chủ tịch Thường trực TW Hội LHPN Việt Nam; bà Hoàng Trọng Quyết- Ủy viên BTV Thành ủy, Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Thành ủy Hà Nội; ông Nguyễn Doãn Toàn- Ủy viên BTV Thành ủy; Trưởng Ban tuyên giáo Thành ủy Hà Nội; ông Nguyễn Mạnh Quyền- Phó Chủ tịch UBND thành phố Hà Nội; ông Lê Anh Quân- Thành ủy viên, Giám đốc Sở Kế hoạch và Đầu tư. Về phía huyện Gia Lâm có ông Nguyễn Việt Hà- Thành ủy viên, Bí thư Huyện ủy; ông Nguyễn Tiến Việt- Phó Bí thư Thường trực Huyện ủy, Chủ tịch HĐND huyện; ông Đặng Thị Huyền- Phó Bí thư Huyện ủy, Chủ tịch UBND huyện cùng đông đảo du khách thập phương và bà con nhân dân xã Dương Xá.

Nguyên phi Ý Lan tên thật là Lê Thị Yến (1044-1117), quê ở làng Thổ Lỗi, sau đổi thành Siêu Loại, huyện Thuận Thành, tỉnh Bắc Ninh - nay thuộc xã Dương Xá, huyện Gia Lâm, Hà Nội; trong một lần đi hái dâu gặp vua Lý Thánh Tông được vua đưa về triều đình, phong làm Nguyên phi. Bằng sự kiên trì học hỏi, Nguyên phi Ý Lan đã giúp vua làm tốt các công việc của triều đình. Đặc biệt, trong

Tối 10.03.2023, tại xã Dương Xá, UBND huyện Gia Lâm long trọng tổ chức Lễ kỷ niệm 960 năm ngày Nguyên phi Ý Lan đăng quang; khai mạc lễ hội đền, chùa Bà Tắm và công bố Quyết định "Điểm du lịch Dương Xá".

Bà Đặng Thị Huyền- Chủ tịch UBND huyện trình bày diễn văn tại lễ kỷ niệm

quá trình vua Lý Thánh Tông cầm quân đánh giặc và qua đời, bà đã hai lần thay vua nhiếp chính, giúp cho đất nước yên bình, thịnh trị. Để ghi nhớ công lao của bà, nhân dân đã suy tôn bà là "Quan Âm Nữ", đồng thời lập đền thờ ở quê nhà đặt là đền Nguyên phi Ý Lan. Năm 1996, đền Nguyên phi Ý Lan và chùa Linh Nhân Tư Phúc (do chính Bà xây dựng năm 1115) đã được Bộ Văn hóa - Thông tin ban hành quyết định xếp hạng. Trong đền và chùa hiện còn bảo lưu nhiều hiện vật có giá trị, tiêu biểu là đôi sư tử bằng đá và khám thờ đã được công nhận là Bảo vật Quốc gia. Để tôn vinh và tưởng nhớ bà, nhân kỷ niệm 1000 năm Thăng Long – Hà Nội, huyện Gia Lâm cùng nhân dân và cán bộ xã Dương Xá đã xây dựng tượng Hoàng Thái Hậu Ý Lan đứng cao 9,1m, nặng 30 tấn. Bức tượng này được xác nhận là tượng đúc bằng đồng nguyên chất lớn nhất Việt Nam. Hàng năm, vào các ngày từ 19 đến 22 tháng 2 âm lịch, nhân dân địa phương tổ chức lễ hội đền – chùa Bà Tắm nhằm tri ân, tưởng nhớ công đức của bà.

Theo truyền thống, lễ hội được mở đầu bằng một đám rước long trọng - rước nước, kéo dài từ làng

(Tiếp theo trang 19)

Ông Nguyễn Mạnh Quyền, Phó Chủ tịch UBND Thành phố Hà Nội trao Quyết định công nhận "Điểm du lịch Dương Xá"

Súi (xã Phú Thị) trải rộng tới tận các xã Nghĩa Trai, Bình Trù, Yên Mỹ (huyện Văn Lâm, tỉnh Hưng Yên). Ngày nay, do lễ hội có quy mô khá lớn, nên vào các năm chẵn (5 năm một lần), lễ hội đền - chùa Bà Tấm được nhân dân xã Dương Xá tổ chức một lần. Với xã Dương Xá, nơi có 17 di tích lịch sử văn hóa, với 14 di tích đã được xếp hạng Quốc gia và Thành phố; lại có Đại đô thị Vinhomes Ocean Park với nhiều công trình, kiến trúc hiện đại, dịch vụ vui chơi giải trí hấp dẫn; có các sản phẩm đạt chuẩn OCOP nổi tiếng như: Hành tỏi Thuận Quang; tinh dầu, tinh nghệ Bà Bé... Đây thực sự là nguồn tài nguyên tốt để phát triển du lịch địa phương, góp phần nâng cao đời sống văn hóa, xã hội cho nhân dân. Huyện đã tập trung đầu tư tu bổ tôn tạo các di tích lịch sử văn hóa, xây dựng hạ tầng, phát triển các dịch vụ; lập hồ sơ đề nghị và được UBND Thành phố Hà Nội ban hành Quyết định số 4076/QĐ-UBND ngày 27/10/2022 về việc công nhận "Điểm du lịch Dương Xá".

Tại buổi lễ, bà Đặng Thị Huyền- Chủ tịch UBND huyện đã long trọng tuyên bố khai mạc lễ hội đền- chùa Bà Tấm và đón nhận Quyết định công nhận "Điểm du lịch Dương Xá".

Phát biểu tại buổi lễ, ông Nguyễn Mạnh Quyền - Phó Chủ tịch UBND Thành phố Hà Nội cho biết: " Ông ghi nhận và đánh giá cao những nỗ lực, cố gắng của huyện Gia Lâm và xã Dương Xá trong việc giữ gìn, bảo lưu và phát huy những giá trị văn hóa lịch sử của dân tộc, trong thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - văn hóa trên địa bàn. Việc có thêm "Điểm du lịch Dương Xá" được UBND Thành phố công nhận đã giúp Gia Lâm có 3 điểm du lịch, đó là Dương Xá, Phù Đổng và Bát Tràng. Đây sẽ là cơ hội, điều kiện thuận lợi để xã Dương Xá nói riêng, huyện Gia Lâm nói chung tiếp tục gìn giữ, quảng bá, tuyên truyền những giá trị văn hóa truyền thống quý báu tới du khách thập phương, đồng thời phát triển kinh tế xã hội, xây dựng quê hương ngày càng giàu đẹp".

Cùng với lễ đón nhận quyết định công nhận "Điểm du lịch Dương Xá", UBND huyện Gia Lâm cũng chính thức khởi động sàn thương mại điện tử huyện Gia Lâm tại địa chỉ "Gialamshop.com".

Sa; hệ thống đèn chiếu sáng, xây gờ giảm tốc. Tổng các tuyến đường nội đồng đã được thiết kế và đang thi công gồm 14 tuyến, dài 11.383m. Tổng các tuyến đường nội đồng đã được thiết kế và đang thi công gồm 5 tuyến, dài 3.378m.

Bên cạnh đó các hoạt động văn hóa xã hội, giáo dục, y tế, an ninh quân sự xã, hoạt động của các đoàn thể, tổ chức chính trị, xã hội... luôn duy trì đạt kết quả cao. Trong năm qua địa phương đã khởi công xây dựng Đại bãi Đền thờ Hoàng Loan Công chúa, kinh phí từ nguồn xã hội hóa, dự kiến hơn 3,77 tỉ đồng. Trong năm 2022 các khu di tích (gồm: Đền thờ Hoàng Loan Công Chúa, Đình- Chùa các thôn: Văn Sa, La Phẩm, La Thượng) đã được nhân dân công đức, ủng hộ số tiền hơn 4,28 tỉ đồng để phục vụ việc trùng tu, tôn tạo.

Về kết quả bình xét làng văn hóa, gia đình văn hóa, toàn xã có 3.014 /3.220 hộ đạt danh hiệu Gia đình văn hóa (đạt 93,6%), có 7/7 làng đạt tiêu chuẩn làng văn hóa. Phong trào thi đua "Xây dựng và giữ gìn thôn, xóm, ngõ sáng, xanh, sạch, đẹp, an toàn" kết quả có 5 thôn đạt giải nhất, 1 thôn đạt giải nhì và 1 thôn đạt giải ba cấp huyện. Những kết quả đó đã góp phần tô đẹp thêm bức tranh xã Tân Hồng NTM nâng cao, thúc đẩy địa phương không ngừng phát triển và đổi mới.

Ông Hoàng Minh Sơn (bên trái) Phó Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch UBND xã Tân Hồng và ông Nguyễn Cao Đại, PCT Hội CCB xã.

BẮC NINH:

Khắc phục ô nhiễm môi trường làng nghề Văn Môn

Văn Giang

Bí thư Tỉnh ủy Bắc Ninh Nguyễn Anh Tuấn vừa có các chỉ đạo xử lý vấn đề ô nhiễm môi trường tại xã Văn Môn (Yên Phong, tỉnh Bắc Ninh): “Về lâu dài, địa phương cần có lộ trình chuyển đổi, tiến tới xóa bỏ những làng nghề gây ô nhiễm môi trường, vì sức khỏe, cuộc sống người dân... hướng đến sự phát triển mới, xanh hơn, sạch hơn, bền vững hơn”.

Một khu vực người dân đổ trộm sỉ thải tại làng Mẫn Xá (xã Văn Môn, huyện Yên Phong).

Tình trạng đổ trộm chất thải công nghiệp nguy hại diễn ra công khai qua nhiều năm tại xã Văn Môn (Yên Phong, Bắc Ninh).

Đối với Đề án xử lý ô nhiễm môi trường làng nghề tại xã Văn Môn, Bí thư Tỉnh ủy Bắc Ninh Nguyễn Anh Tuấn đề nghị huyện Yên Phong và chủ đầu tư phối hợp bàn giải pháp tháo gỡ vướng mắc liên quan đến Cụm công nghiệp làng nghề, khu xử lý chất thải rắn sinh hoạt và chất thải rắn làng nghề xã Văn Môn. Đồng thời, xử lý nghiêm trường hợp vi phạm gây ô nhiễm môi trường.

Từ năm 2019, tỉnh Bắc Ninh đã xây dựng triển khai “Đề án tổng thể bảo vệ môi trường” với chủ đề: Bắc Ninh hành động vì môi trường sạch. Đến nay, tuy đạt được nhiều kết quả khả quan, nhưng vẫn còn một số tồn tại, hạn chế như: Ô nhiễm môi trường tại các làng nghề, Cụm công nghiệp chưa được cải thiện nhiều, việc đầu tư xây dựng hạ tầng cơ sở về môi trường vẫn còn hạn chế.

Về tiến độ thực hiện Đề án xử lý ô nhiễm môi trường làng nghề tại xã Văn Môn, giai đoạn 2022-2026: Huyện Yên Phong chủ động phối hợp với các cơ quan, đơn vị nghiên cứu, xây dựng phương án, quy trình, đơn giá... nhằm xử lý chất thải rắn tồn đọng tại làng nghề Mẫn Xá. Đồng thời, triển khai đầu tư xây dựng khu xử lý chất thải rắn sinh hoạt và chất thải rắn làng nghề xã Văn Môn 3,8 ha.

Tuy nhiên, công tác giải phóng mặt bằng gặp nhiều khó khăn do nhiều người dân không nhận tiền đền bù (hiện nay mới có 31/78 hộ nhận tiền đền bù đạt khoảng 39,3%).

Do vậy chưa thể trình thẩm định, phê duyệt kế hoạch lựa chọn nhà thầu để triển khai thi công trong năm 2022, hiện tỷ lệ các cơ sở cô đúc nhôm di dời ra khỏi khu vực dân cư chiếm tỷ lệ rất thấp 12,8% (38/297 hộ), nguyên nhân là do kinh phí thuê mặt bằng tại dự án Cụm công nghiệp làng nghề Mẫn Xá, xã Văn Môn cao hơn so với khu vực...

Hiện xã Văn Môn (Yên Phong) và các làng nghề truyền thống như tái chế nhôm Mẫn Xá, làng thu gom phế liệu Quan Độ và cụm công nghiệp Phú Lâm (Tiên Du) là 2 điểm nóng về ô nhiễm môi trường tại Bắc Ninh nhiều năm qua.

Đường dân sinh tại xã Văn Môn (Yên Phong, Bắc Ninh) luôn trong tình trạng khói bụi, mịt mù bởi những xưởng tái chế nhôm thủ công nghiệp hoạt động "không kể ngày đêm".

PHÁT ĐỘNG NGÀY QUYỀN CỦA NGƯỜI TIÊU DÙNG VIỆT NAM 2023:

“THÔNG TIN MINH BẠCH - TIÊU DÙNG AN TOÀN”

VÂN NGA

Các đại biểu nhấn nút phát động Ngày Quyền của người tiêu dùng Việt Nam năm 2023

Đây là hoạt động thường niên của Bộ Công Thương nhằm triển khai Quyết định số 1035/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về việc lấy ngày 15/3 là Ngày Quyền của người tiêu dùng Việt Nam. Lễ phát động Ngày Quyền của người tiêu dùng Việt Nam năm 2023 với chủ đề “Thông tin minh bạch - Tiêu dùng an toàn”

Phát biểu tại buổi lễ, Quyền Giám đốc Sở Công Thương Hà Nội Trần Thị Phương Lan nhấn mạnh: “Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng là nhiệm vụ quan trọng, thường xuyên, lâu dài, là trách nhiệm của cấp ủy Đảng, chính quyền, của cán bộ, đảng viên và các tổ chức trong hệ thống chính trị và toàn xã hội. Tại Hà Nội, Thành ủy, UBND Thành phố cũng đã xác định rõ tầm quan trọng trong công tác bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, đã ban hành các kế hoạch văn bản để chỉ đạo các cấp, các ngành, các tổ chức chính trị xã hội, các hội, hiệp hội... của thành phố tổ chức triển khai thực hiện. Việc đẩy mạnh triển khai công tác bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng trên địa bàn thành phố Hà Nội trong những năm quan đã tạo sự chuyển biến mạnh mẽ về ý thức tôn trọng và chấp hành pháp luật trong lĩnh vực bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng.

Theo bà Trần Thị Phương Lan, Quyền Giám đốc Sở Công Thương Hà Nội, chương trình “Hành động vì quyền lợi người tiêu dùng” năm nay được triển khai với nhiều điểm mới nhằm tuyên truyền, phổ biến kiến

Tối 9/3, tại Công viên Thống Nhất, quận Hai Bà Trưng, Bộ Công Thương phối hợp với UBND thành phố Hà Nội tổ chức lễ phát động ngày Quyền của người tiêu dùng Việt Nam năm 2023 và khai mạc “Hội chợ hàng hóa, sản phẩm vì người tiêu dùng” năm 2023.

Các đại biểu tham quan gian hàng hàng tại hội chợ

thức pháp luật đến người tiêu dùng trên địa bàn Thủ đô, có nhiều chính sách kịp thời để chỉ đạo phát triển kinh tế, sản xuất, kinh doanh; bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng để tăng tiêu dùng, thúc đẩy sản xuất, kinh doanh phát triển.

Chương trình nhằm định hướng, xác định trách nhiệm của các tổ chức, doanh nghiệp đối với sản phẩm, hàng hóa, dịch vụ cung ứng của mình theo quy định của pháp luật, xác định bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng cũng là bảo vệ người sản xuất; ý thức chủ động bảo vệ bản thân của người tiêu dùng khi tham gia các giao dịch mua bán hàng hóa, dịch vụ và vận động các doanh nghiệp đưa ra nhiều chương trình khuyến mãi để tri ân người tiêu dùng.

Hà Nội sẽ tổ chức nhiều hoạt động hưởng ứng “Ngày Quyền của người tiêu dùng Việt Nam” gồm: Giải chạy “Vì người tiêu dùng”; hội chợ “Hàng hóa, sản phẩm vì người tiêu dùng”; sự kiện “Tuần lễ tri ân người tiêu dùng”; đồng thời, tổ chức tuyên truyền, phổ biến pháp luật trên các phương tiện truyền thông, các lớp

tập huấn, hội thảo; tổ chức tư vấn, giải đáp, hỗ trợ bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng trên Tổng đài tư vấn.

Hội chợ “Hàng hóa, sản phẩm vì người tiêu dùng” được tổ chức từ ngày 9 đến 13/3, với sự tham gia của 140 gian hàng là các doanh nghiệp, tổ chức kinh doanh, phân phối các sản phẩm, hàng hóa có nguồn gốc xuất xứ thuộc các lĩnh vực liên quan đến đời sống tiêu dùng như: Đồ gia dụng, thời trang, thực phẩm, sản phẩm tiêu dùng thiết yếu,...

Hưởng ứng Ngày quyền của người tiêu dùng Việt Nam năm 2023, các gian hàng tại hội chợ được niêm yết rõ thông tin sản phẩm, giá bán sản phẩm, nguồn gốc xuất xứ, tính năng và hướng dẫn sử dụng, đồng thời giải đáp thắc mắc cho người tiêu dùng; thực hiện các hoạt động tri ân vì người tiêu dùng như: Miễn phí dùng thử sản phẩm, miễn phí tư vấn nhận diện sản phẩm chính hãng, tổ chức các hoạt động giao lưu kết nối với người tiêu dùng...; và triển khai các hoạt động quảng bá, khuyến mại, tư vấn mua, sử dụng hàng hóa dịch vụ cho người tiêu dùng.

CHƯƠNG TRÌNH OCOP NÂNG TẦM NÔNG SẢN VIỆT

Minh Ngọc

Thời gian qua, Chương trình OCOP đã tạo sức lan tỏa sâu rộng ở phạm vi cả nước. Nhiều tổ chức, cá nhân ở các tỉnh, thành đã chủ động tham gia với mục tiêu nâng tầm sản phẩm.

OCOP VIỆT VƯƠN RA THẾ GIỚI

Chương trình OCOP đã nâng tầm sản phẩm nông nghiệp, giúp chủ thể nâng cao thu nhập... Không những vậy, những sản phẩm như: Bưởi đỏ Tân Lạc, bưởi Diễn Yên Thủy, cam Cao Phong của tỉnh Hòa Bình sau khi được "gắn sao" OCOP đã ghi dấu ấn.

Chia sẻ về kết quả thực hiện Chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP), Phó Chánh Văn phòng nông thôn mới tỉnh Hòa Bình Nguyễn Hồng Tuấn vui mừng cho biết, chương trình OCOP đã giúp nâng tầm nông sản, sản phẩm ở nông thôn.

Nếu như trước đây, một số sản phẩm đặc hữu của Hòa Bình như: Bưởi đỏ Tân Lạc, bưởi Diễn Yên Thủy, cam Cao Phong, quýt Nam Sơn, cá sông Đà... chỉ nổi tiếng ở trong địa bàn tỉnh thì sau khi tham gia chương trình OCOP, "tiếng tăm" của các sản phẩm đã vươn ra cả nước, được nhiều người biết đến, thậm chí bắt đầu xâm nhập vào thị trường quốc tế.

Ông Tuấn lấy dẫn chứng thành công từ trái bưởi Diễn Yên Thủy, bưởi đỏ Tân Lạc và cam Cao Phong khi các sản phẩm này đã được tỉnh Hòa Bình xuất khẩu sang các thị trường có tiêu chuẩn cực kỳ khắt khe như Anh, Đức...

Nối tiếp những thành công của trái bưởi, cam, theo ông Tuấn, hiện nay, tỉnh Hòa Bình tiếp tục có những đơn hàng xuất khẩu một số

Ngày 24/11/2022 lô bưởi đỏ Tân Lạc (sản phẩm OCOP) của tỉnh Hòa Bình với trọng lượng 7 tấn, số lượng 5.400 quả đã được xuất khẩu sang thị trường Anh.

sản phẩm đặc hữu đã qua chế biến với khối lượng rất lớn vào Nhật Bản, Hàn Quốc.

Hiện nay, nhiều sản phẩm nông nghiệp của Hòa Bình có thị trường tiêu thụ rất lớn, đơn cử như hành tằm (sản phẩm đạt OCOP 3 sao năm 2021). Nếu như trước đây bà con chỉ trồng nhỏ lẻ vài ha nhưng từ khi "gắn sao" OCOP diện tích trồng hành tằm đã tăng lên 70 ha. "Trước Tết một tháng sản phẩm hành tằm của tỉnh Hòa Bình còn không đủ bán ra thị trường", ông Tuấn chia sẻ.

"Chương trình OCOP không chỉ giúp nâng tầm sản phẩm mà còn thúc đẩy các chủ thể mở rộng quy mô sản xuất, từ đó nâng cao thu nhập của người dân ở khu vực nông thôn... Và đây là yếu tố cốt lõi trong Chương trình xây dựng nông thôn mới, đồng thời góp phần vào phát triển nông nghiệp theo hướng bền vững", ông Tuấn khẳng định.

Với những kết quả trên, đến nay, tỉnh Hòa Bình đã có 99 sản phẩm OCOP 3 sao và 24 sản phẩm OCOP 4 sao. Hiện nay, Hòa Bình cũng đang nâng cao chất lượng, phát triển 2 sản phẩm đặc hữu là bưởi đỏ Tân Lạc và cam Cao Phong, có khối lượng xuất khẩu lớn vào các thị trường Anh, Đức, để từ đó, có cơ sở để được cấp sản phẩm OCOP 5 sao.

Chia sẻ kinh nghiệm trong thực hiện Chương trình OCOP của tỉnh Hòa Bình, ông Tuấn cho biết, khi đánh giá sản phẩm OCOP thì các cơ

Các sản phẩm nông nghiệp tiềm năng của tỉnh tham gia chương trình OCOP

Khách tham quan gian hàng quảng bá các sản phẩm OCOP

quan chuyên môn đều thực hiện qua 3 bước. (Bước 1) nghiên cứu hồ sơ; (Bước 2) chấm trên thực địa; (Bước 3) tổ chức hội đồng đánh giá.

Sau khi đánh giá, trong quá trình thực hiện sẽ tổ chức các cuộc kiểm tra chất lượng, đánh giá lại các sản phẩm. Đặc biệt, sản phẩm đạt OCOP 3 sao trở lên khi đưa ra thị trường tiêu thụ, ngoài thành lập đoàn của Sở NNPTNT kiểm tra, đánh giá còn có sự phối hợp của cơ quan quản lý thị trường để từ đó có thể đánh giá chính xác về chất lượng, cũng như không để tình trạng "bỏ rơi sản phẩm" sau khi được công nhận OCOP.

Để Chương trình OCOP phát triển bền vững, hiệu quả, ông Tuấn cho rằng, với quy mô xuất khẩu thì phải đáp ứng được yêu cầu. Tuy nhiên, các chủ thể OCOP là doanh nghiệp còn rất khiêm tốn, trong 103 chủ thể của Hòa Bình thì chỉ có 19 doanh nghiệp, chủ yếu là HTX, tổ hợp tác.

Theo ông Tuấn, với HTX, tổ hợp tác, năng lực tài chính, quản trị chắc chắn sẽ yếu. Nếu muốn mở rộng thị trường Nhà nước phải xây dựng cơ chế chính sách để hỗ trợ các chủ thể sau khi được công nhận sản phẩm OCOP.

Cũng chia sẻ về kinh nghiệm triển khai Chương trình OCOP của tỉnh Ninh Bình, bà Nguyễn Thị Lan Anh, Phó Giám đốc Sở NNPTNT,

Chánh Văn phòng nông thôn mới tỉnh Ninh Bình cho biết, tỉnh đang phát triển Chương trình OCOP theo cách hướng đến phục vụ khách du lịch đến với Ninh Bình với hình thức sử dụng, mua làm quà biếu, quà tặng.

Hiện nay, Ninh Bình đang có 101 sản phẩm OCOP. Sau khi các sản phẩm được công nhận OCOP tỉnh sẽ thường xuyên có các đoàn kiểm tra, đánh giá lại các sản phẩm. Và đến nay chưa có sản phẩm nào phải thu hồi.

CẢ NƯỚC CÓ HƠN 8.600 SẢN PHẨM OCOP

Theo Văn phòng Điều phối nông thôn mới Trung ương, hiện nay, cả nước có 8.689 sản phẩm OCOP (trong đó 65,5% sản phẩm 3 sao, 33,6% sản phẩm 4 sao, 0,7% sản phẩm tiềm năng 5 sao và 0,2% sản phẩm 5 sao) của 4.479 chủ thể OCOP (trong đó có 38,1% là HTX, 25,7% là doanh nghiệp, 33,4% là cơ sở sản xuất/hộ kinh doanh, còn lại là tổ hợp tác) được đánh giá, phân hạng đạt 3 sao trở lên.

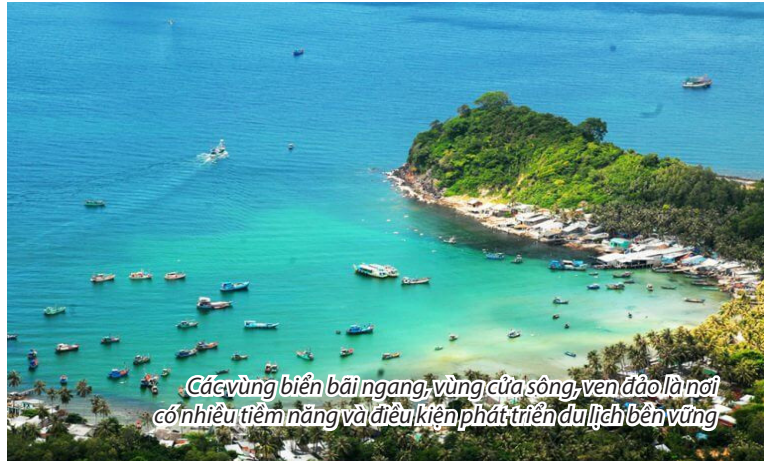
Ông Phương Đình Anh, Phó Chánh Văn phòng điều phối nông thôn mới Trung ương khẳng định, "Chương trình OCOP đang mang lại hiệu quả rất tốt", tuy nhiên, bộ tiêu chí và quy trình đánh giá, phân hạng OCOP giai đoạn 2018-2020 đã bộc lộ một số tồn tại, hạn chế. Chính bởi vậy, Bộ NNPTNT đã tham

mu, trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 148/QĐ-TTg ngày 24/2/2023 ban hành Bộ tiêu chí và quy trình đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP, thay thế Quyết định số 1048/QĐ-TTg ngày 21/8/2019.

Tại Quyết định số 148/QĐ-TTg ngày 24/2/2023, ngoài bổ sung nhóm sản phẩm, cấu trúc tiêu chí chấm điểm, hồ sơ đăng ký, đánh giá...thì điểm mới về phân cấp cho UBND huyện đánh giá và công nhận sản phẩm OCOP đạt 3 sao được lãnh đạo một số Văn phòng Nông thôn mới ở địa phương cho rằng đã "giảm tải được áp lực cho cấp tỉnh, thành phố".

Ông Nguyễn Văn Chí, Phó Chánh Văn phòng Nông thôn mới Hà Nội cho biết, mỗi năm thành phố đăng ký trên 400 sản phẩm OCOP, chưa kể các sản phẩm phải thường xuyên kiểm tra, giám sát đánh giá lại. "Ngoài đánh giá và công nhận sản phẩm OCOP, chúng tôi cũng phải chấm, đánh giá xây dựng nông thôn mới ở các xã, huyện nên công việc rất nhiều, việc phân cấp cho cấp huyện đánh giá và công nhận sản phẩm OCOP cho các huyện tại Quyết định số 148/QĐ-TTg ngày 24/2/2023 đã giảm tải cho chúng tôi 50% công việc", ông Chí chia sẻ.

Ngày 10/03/2023, Phó Thủ tướng Trần Lưu Quang vừa ký Quyết định số 208/QĐ-TTg về việc Phê duyệt Đề án chuyển đổi một số nghề khai thác hải sản ảnh hưởng đến nguồn lợi và môi trường sinh thái. Với mong muốn sử dụng tối ưu, hiệu quả sử dụng tài nguyên thủy sản, các hệ sinh thái thủy sinh và bảo vệ môi trường biển nhằm phát triển du lịch, nâng cao thu nhập, tạo sinh kế mới để ổn định sản xuất cho ngư dân.

Các vùng biển bãi ngang, vùng cửa sông, ven đảo là nơi có nhiều tiềm năng và điều kiện phát triển du lịch bền vững.

KHAI THÁC HẢI SẢN, PHÁT TRIỂN DU LỊCH

Tại Việt Nam, một số nghề khai thác hải sản có ảnh hưởng lớn đến nguồn lợi, môi trường, hệ sinh thái, vì vậy mục tiêu chung của Đề án là chuyển đổi những nghề trên sang các nghề khai thác hải sản có ảnh hưởng ít hơn hoặc chuyển một số tàu cá có nghề khai thác hải sản ảnh hưởng lớn đến nguồn lợi, môi trường, hệ sinh thái sang lĩnh vực khác ngoài khai thác. Sự thay đổi này sẽ từng bước cân bằng lại cường lực khai thác phù hợp với khả năng phục hồi tái tạo nguồn lợi thủy sản; từng bước nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả đội tàu cá trong khai thác, bảo vệ nguồn lợi; đồng thời cải thiện môi trường làm việc và đảm bảo 100% ngư dân chuyển đổi nghề có việc làm ổn định, thu nhập bảo đảm cuộc sống sau khi chuyển đổi nghề.

Theo đó, Đề án chia thành 2 giai đoạn: từ nay đến năm 2025 và giai đoạn từ năm 2026 – 2030. Tất cả cùng tiến hành chuyển đổi các tàu cá hoạt động ở vùng biển ven bờ, vùng lộng đang làm nghề khai thác hải sản sang nuôi trồng thủy sản, dịch vụ nuôi trồng thủy sản, nghề cá giải trí, các nghề mà địa phương đang có định hướng phát triển hoặc tham gia hướng dẫn du lịch trong khu vực bảo

tồn, bảo vệ nguồn lợi thủy sản và không vi phạm các quy định của pháp luật.

Cụ thể, tại các vùng biển bãi ngang, vùng cửa sông, ven đảo nơi có tiềm năng, điều kiện phát triển du lịch cần thúc đẩy phát triển nghề cá giải trí, bao gồm các hoạt động: Khai thác cảnh quan, hệ sinh thái biển, chuyển đổi một số tàu cá sang tàu đáy kính để ngắm cá, ngắm rạn san hô, lặn ống thở hoặc lặn để ngắm san hô, cỏ biển, cá biển, câu mực, câu cá rạn, lặn săn bắt cá gắn với hoạt động dịch vụ ẩm thực, đánh cá trải nghiệm, các hoạt động giáo dục... đảm bảo không làm ảnh hưởng tới di sản văn hóa tại khu vực biển theo quy định của pháp luật về di sản văn hóa.

Hoạt động khai thác hải sản có kiểm soát: như câu thẻ mực, câu cá rạn, lặn săn bắt cá,... gắn với hoạt động dịch vụ ẩm thực trên tàu. Hoạt động đánh cá trải nghiệm. Các hoạt động giáo dục, giải trí khác và các nghề dịch vụ hậu cần khai thác thủy sản bao gồm các nghề thu mua, vận chuyển hải sản trên biển, thăm dò, tìm kiếm, dẫn dụ. Gắn công tác quản lý cấp giấy phép nghề cá giải trí khai thác nguồn lợi hải sản vào việc chuyển đổi cơ cấu nghề nghiệp cho cộng

Cẩm Nhung – Hồ Phát

đồng ngư dân ven biển thông qua các hình thức đồng quản lý, tổ đoàn kết.

Ngoài ra, Đề án cũng tăng cường quản lý nhà nước về khai thác thủy sản; tập trung chuyển đổi, cắt giảm số lượng tàu cá làm nghề lưới rê khơi; duy trì số lượng tàu cá làm nghề lưới rê tại vùng ven bờ và vùng lộng. Đặc biệt là tuyên truyền, phổ biến, tập huấn đào tạo nhân rộng các mô hình nghề cá giải trí; các mô hình chuyển đổi từ nghề lưới kéo, nghề lưới rê thu cá ngừ sang các nghề khác đạt hiệu quả để người dân biết và tổ chức triển khai thực hiện; thông tin, tuyên truyền, phổ biến các quy định về khai thác, bảo vệ và phát triển nguồn lợi thủy sản,...

Phần đầu thực hiện thành công Đề án với tầm nhìn đến năm 2045, Việt Nam cơ bản hoàn thiện việc chuyển tàu cá làm nghề khai thác hải sản ảnh hưởng lớn đến nguồn lợi hải sản, môi trường, hệ sinh thái của các vùng biển. Góp phần bảo vệ nguồn lợi thủy sản, nâng cao quản lý đội tàu cá, ổn định đời sống của ngư dân; tham gia chủ động, có trách nhiệm để phát triển hiệu quả, bền vững ngành khai thác thủy sản và ngành du lịch địa phương, giúp khẳng định chủ quyền biển, đảo Tổ quốc.

Nàng nàn Tháng Ba

Ninh Ngọc

Tháng Ba về mang theo ánh nắng vàng tươi như sánh mật sưỡi ấm khu vườn để cây đâm chồi, nảy lộc và bung nở những sắc hoa. Đây đó trong khu vườn hay hàng rào ven lối, con ngõ đầu làng, hoa bưởi, hoa xoan, hoa gạo, hoa sữa, hay vạt hoa cải cuối mùa... xòe cánh tươi đón nắng, tỏa hương. Bởi thế trong ký ức tuổi thơ tôi luôn nồng nàn mùi hương từ những loài hoa thương nhớ!

Như một lời ước hẹn, cứ mỗi độ tháng Ba về, hoa bưởi lại bật xòe. Đầu tiên, dường như còn e ngại điều chi, hoa chỉ dám hé mở từng cánh nhỏ. Và đến lúc cái rét Nàng Bân, cứ thế, hoa hân hoan đua nở để tô điểm cho từng khoảng vườn, góc phố. Những ngày tháng Ba êm đềm, đi đến bất cứ nơi đâu, từ mảnh sân nhà cho đến những con ngõ nhỏ quanh co, đều có thể dễ dàng bắt gặp cái ngan ngát, nhờ ngàng ấy sáng bừng lên thồn thức. Cả năm dài, những cây bưởi cứ lặng thầm nhen nhóm dòng nhựa sống khát khao để chờ đến tháng Ba, chúng rủ nhau đồng loạt nở thành từng chùm, từng khoảng trời mênh mang tỏa hương thơm nồng nàn báo hiệu tháng Ba về.

Sớm nay, lang thang trên phố, hương thơm dịu nhẹ phảng phất đâu đây. Hóa ra mùi hương phảng phất, thơm nhẹ ấy níu chân tôi là những chùm bưởi trắng xanh trong gánh hàng rong của một người xa lạ. Giữa nhịp sống hối hả của phố thị, tôi nhận ra mùa hoa bưởi về.

Giữa tiết trời ấm áp, mùa hoa bưởi về với hương thơm nhẹ nhàng, thoang thoảng. Những cánh hoa bưởi trắng tinh dịu dàng, bung nở giữa nắng mai khoe sắc nhụy vàng như nét tinh khôi của người thiếu nữ.

Thật vậy! Hoa bưởi không rực rỡ, lúc ngào ngạt, lúc thoang thoảng đưa hương. Hoa bưởi đẹp nhất khi ánh bình minh vừa ló rạng, soi rõ những giọt sương mai đọng trên chùm hoa tựa như những giọt ngọc trong suốt lạc vào cả những giấc mơ.

TƯ VẤN PHÁP LUẬT

Trung tâm Tư vấn Pháp luật - Hiệp hội Làng nghề Việt Nam tổ chức tư vấn luật cho các đối tượng có nhu cầu trợ giúp pháp luật.

- **Đối tượng:** Các hội viên làng nghề Việt Nam, nghệ nhân làng nghề, thợ giỏi, các gia đình có công, gia đình chính sách, thương binh, liệt sỹ, chất độc da cam, hộ nghèo được miễn phí...

- **Nội dung tư vấn:** Các vấn đề về dân sự, hình sự, tranh chấp hợp đồng, đất đai, hôn nhân và gia đình...

- **Thời gian:** Thứ Tư hàng tuần: từ 9h đến 12h

- **Địa điểm:** Phòng 3, tầng 2 Tọa chỉ Làng nghề Việt Nam, số 46 Phố Tăng Bạt Hổ, phường Phạm Đình Hổ, quận Hai Bà Trưng, Hà Nội

- **Phụ trách Ban tư vấn:** LS - ThS Nguyễn Duy Hoàn

- **Điện thoại:** 024.3869.2173

Trung tâm Tư vấn Pháp luật

Tại thị xã Chợ Thành (tỉnh Bình Phước), có một vườn lan được chăm sóc, nuôi trồng bằng 100% phương pháp hữu cơ và chế phẩm IMO.

Chị Trâm giới thiệu sản phẩm đến Đoàn viên Thanh niên

Những năm gần đây, nghề kinh doanh hoa lan đã trở thành trào lưu tại một số địa phương. Trên địa bàn cả nước nói chung cũng như Bình Phước nói riêng, nhiều nhà vườn được thành lập với đa dạng các giống lan mới và cách thức nuôi trồng khác nhau. Tuy nhiên, việc chăm sóc hoa theo phương pháp hữu cơ và vi sinh vẫn chưa nhiều đơn vị áp dụng. “Hoa Lan Song Kiếm” (Lan Kiếm) có thể xem là một trong số ít tiên phong ứng dụng 100% hữu cơ, vi sinh vật bản địa IMO (loại chế phẩm được điều chế bằng cách tận dụng nguyên liệu tự nhiên có sẵn tại địa phương).

Chị Đoàn Thị Minh Trâm (SN 1987, trú tại Phường Hưng Long, Thị xã Chợ Thành) cho biết, hiểu rõ lợi ích của phân bón hữu cơ và vi sinh vật với cây trồng cũng như môi trường sống, ngay từ khi mở vườn

“Lan Kiếm”, chị luôn đặt phương châm “vì một môi trường xanh” lên ưu tiên hàng đầu.

Mặc dù vậy, thuở “chập chững” nghiên cứu

CHẾ PHẨM IMO

trong nông nghiệp sạch

Huỳnh Kha

Chị Đoàn Thị Minh Trâm, chủ vườn “Hoa Lan Song Kiếm”

theo nghề, chị vẫn chưa tìm ra giải pháp phù hợp nhằm triển khai mô hình đúng hướng. Đến tháng 01/2022, chị được Tỉnh đoàn tập huấn kiến thức về ứng dụng công nghệ vi sinh bản địa có lợi IMO. Nhờ tự tìm tòi, học hỏi cũng như sự hỗ trợ từ các chuyên gia trong ngành, chị Trâm đã biết tận dụng các nguồn phân yếm, cá ươn, vỏ trứng, vỏ thơm, bã cà phê,... để sản xuất ra các loại phân bón vi sinh chăm sóc hoa lan. Điển hình như phân yếm vi sinh, đạm cá, đạm trứng, dung dịch kích rễ, kích chồi, khử khuẩn, dịch chuối, dịch đậu nành.

Với chi phí thấp nhưng mang lại hiệu quả cao, tận dụng tối đa các nguồn tài nguyên bản địa, năm 2022, chị Trâm cho biết mô hình khởi nghiệp kinh doanh các sản phẩm phân bón cho hoa lan, cây trồng (chủ lực là sản phẩm phân yếm vi sinh) đem lại thu nhập gần 200 triệu đồng.

Đến tháng 11/2022, chị Trâm tham gia “Cuộc thi Dự án khởi nghiệp thanh niên nông thôn” do Trung ương đoàn tổ chức. Tại đây, chị Trâm đạt giải khuyến khích với dự án “Ứng dụng IMO vào nuôi trồng, chăm sóc hoa lan bằng phương pháp hữu cơ”.

Hiện tại, chị Trâm vẫn không ngừng học hỏi nhằm hướng dẫn, hỗ trợ các bạn trẻ địa phương tìm hiểu chuyên sâu kiến thức IMO. Bằng cách lan tỏa tinh thần khởi nghiệp đến đồng đảo thanh niên, chủ vườn hoa “Lan Kiếm” mong muốn dự án sẽ góp phần gắn kết cộng đồng, nâng cao kiến thức cho mọi người về lĩnh vực trồng trọt, chăn nuôi, bảo vệ sức khỏe, môi trường cây trồng, đồng thời cải thiện đời sống sinh kế, thu nhập cho người dân.

Chị Trâm nhận định, IMO là một giải pháp chủ động, chi phí thấp, dễ thực hiện hoàn toàn phù hợp để ứng dụng trong môi trường nông nghiệp hữu cơ, nông nghiệp sạch.

“Làm phân bón vi sinh theo công nghệ IMO là giải pháp nhân nuôi vi sinh vật có lợi để áp dụng vào giải pháp bảo vệ môi trường, chăm sóc cây trồng, vật nuôi và ai cũng có thể làm được. Tôi làm phân vi sinh để chăm sóc hoa lan, người khác có thể ứng dụng vào trồng trọt, chăn nuôi, bảo vệ sức khỏe,... Các bạn Đoàn viên Thanh niên nếu muốn khởi nghiệp từ ứng dụng IMO mà gặp khó khăn thì tôi sẵn sàng chia sẻ, hỗ trợ hướng dẫn cùng phát triển”, chị chia sẻ.

“Sen Phan Hòa”

Vẻ đẹp của sự chiêm nghiệm

Văng Nhung – Hồ Phát

Gần bó hơn nửa đời người với hoa sen, cố họa sĩ Phan Hòa để lại cho khán giả gia tài hơn 1.000 bức tranh sen Tây Hồ với đa dạng góc nhìn, đem lại nhiều cung bậc cảm xúc.

Cố họa sĩ Phan Hòa cùng tác phẩm tranh sen

Tháng 02/2023, triển lãm “Sen Phan Hòa” tổ chức ở phòng tranh Hakio-Let’s Art (38 Trần Cao Vân, phường Võ Thị Sáu, quận 3, TP. HCM) nhằm tưởng nhớ đến cố họa sĩ Nguyễn Phan Hòa (1954 - 2018). Trước kia, họa sĩ Phan Hòa sống trong căn nhà nhỏ thuộc ngõ 460 phố Thụy Khuê ven hồ Tây (Hà Nội), cũng là nơi nuôi dưỡng tâm hồn cho người họa sĩ “si tình” với hoa sen. Tại đây, bốn mùa xuân – hạ – thu – đông hoa sen luôn nở rộ khoe sắc, tỏa ngát hương khắp cả Tây Hồ. Từng búp sen trắng - hồng xen lẫn trong màu xanh mượt lá sen cùng hương thơm nhẹ nhàng, phảng phất làm nao lòng người thưởng ngoạn. Không thể cưỡng lại vẻ đẹp tự nhiên mà mê hồn ấy, họa sĩ Phan Hòa đã dành hơn nửa đời người để khắc họa lại dáng vẻ xinh đẹp yêu kiều của hoa sen Tây Hồ.

Trải qua gần 30 năm quan sát và ký họa, Phan Hòa để lại cho đời hơn 1.000 bức họa sơn dầu về sen lấy hình mẫu chủ yếu từ hoa sen ở hồ Tây. Với bút pháp mới lạ, nét vẽ vừa hiện đại vừa mang đậm dấu ấn cổ điển từ dòng tranh thủy mặc, tất cả tạo nên bức tranh hoa sen Tây Hồ chân thật, bình dị và thân quen. Vì vậy, những bức tranh sen cũng mang tính gợi tả nhiều hơn, trong từng nét vẽ như ẩn chứa nỗi niềm trầm ẩn của tác giả về cuộc đời con người: Có lúc e thẹn, ẩn mình dưới lớp bùn non đọt ngày

nở rộ; có lúc dịu dàng, nhẹ nhàng khoe hương sắc; và cũng có lúc mạnh mẽ chống lại bão giông, vươn lên tràn đầy nhựa sống. Cố họa sĩ Phan Hòa từng chia sẻ rằng, sen là một loài hoa quý thể hiện bản sắc văn hóa, cốt cách và tinh thần người Việt. Vì vậy, ông muốn thông qua những bức tranh vẽ lưu giữ lại vẻ đẹp hiếm có từ loài hoa đặc biệt này.

Bạn N.T.T.T (23 tuổi, ở phường Tân Chánh Hiệp, quận 12, TP. HCM) - một bạn trẻ đến xem triển lãm tranh “Sen – Phan Hòa” ở TP. HCM cảm nhận, hoa sen là loài hoa quen thuộc trong văn hóa Việt Nam vì vậy khi đến thăm triển lãm bạn như sống cùng với loài hoa đặc biệt này tại hồ Tây – Hà Nội. Từng sắc màu hoa sen hiện lên chân thật, lúc sen nở rộ sen tàn, lúc nắng sớm bình minh, khi trời yên gió lặng hoặc khi giông bão kéo về... Nhìn vào tranh sen, bạn lại một lần nữa chiêm nghiệm

về cuộc đời, nhìn lại chuyện đã qua và nghĩ về một tương lai mới.

Dù chưa được công nhận là quốc hoa chính thức nhưng trong tiềm thức mỗi người dân, hoa sen luôn là loài hoa xinh đẹp, thuần khiết đại diện cho tinh thần dân tộc Việt Nam. Với ý nghĩa nhân văn gửi gắm sâu sắc trong từng nét vẽ, cố họa sĩ Phan Hòa đã thành công ký họa không chỉ vẻ đẹp thanh cao của hoa sen, mà qua đó còn đem đến cho người xem nhiều chiêm nghiệm trong cuộc sống. Bộ sưu tập tranh “Sen Phan Hòa” sẽ là điểm nhấn đặc sắc trong kho tàng nghệ thuật Việt Nam.

NGHỀ THÊU CUNG ĐÌNH TẠI LÀNG ĐÔNG CỨU, XÃ DỨNG TIẾN, HUYỆN THƯỜNG TÍN, (HÀ NỘI)

Làng nghề Đông Cứu – ngôi làng nằm bên hữu ngạn sông Nhuệ có truyền thống lâu đời về nghề thêu tay, chuyên chế tác phẩm phục cho triều đình. Giờ đây, nghề thêu truyền thống này đang dần được khôi phục bởi những nghệ nhân và thị trường cũng đang ngày càng đón nhận những sản phẩm thủ công mang tính di sản này. Ngược dòng thời gian, theo các thông tin được ghi trên bản sắc phong, làng thêu đã sớm xuất hiện dưới triều vua Lê Cảnh Hưng (năm 1746). Làng Đông Cứu thờ ông Lê Công Hành, vị tiến sĩ thời Vua Lê Thần Tông (1637), làm tổ nghề thêu. Khi ông đi sứ phương Bắc, có học được kỹ thuật thêu của người phương Bắc nên khi về đã truyền dạy cho dân, trong đó có dân làng Đông Cứu. Làng trước đây chuyên chế tác phẩm phục cho các bậc vua chúa và quan quân. Được xem là nơi duy nhất tại miền Bắc chuyên về lĩnh vực này, dù có một số làng thủ công khác như Quất Động, nhưng do không chuyên nên không thể so sánh chất lượng với Đông Cứu. Số lượng nghệ nhân theo thời gian cũng giảm dần, chỉ còn một số hộ gia đình là còn lưu giữ nghề của cha ông.